

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

REGULASIEKOERANT No. 2656

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

PRYS 20c PRICE

OORSEE 30c OVERSEAS

POSVRY — POST FREE

REGULATION GAZETTE No. 2656

Registered at the Post Office as a Newspaper

Vol. 158]

PRETORIA, 11 AUGUSTUS 1978
AUGUST

[No. 6131

GOEWERMENSKENNISGEWING

DEPARTEMENT VAN KLEURLING-, REHOBOTH- EN NAMABETREKKINGE

No. R. 1641

11 Augustus 1978

WAARDERINGSREGULASIES UITGE-
VAARDIG KRAGTENS DIE WET OP LANDELIKE
KLEURLINGGEBIEDE, 1963 (WET 24 VAN 1963).

Kragtens die bevoegdheid my verleen by artikel 33 van die Wet op Landelike Kleurlinggebiede, 1963 (Wet 24 van 1963), geles met Goewermenskennisgewing R. 3669 van 31 Oktober 1969, vaardig ek, David Michael George Curry, aangewese lid van die Uitvoerende Bestuur van die Verteenwoordigende Kleurlingraad van die Republiek van Suid-Afrika belas met landelike gebiede, nedersettings en landbou, onderstaande regulasies uit.

D. M. G. CURRY, Aangewese lid.

INDELING VAN REGULASIES

	Regulasie
1. (i) Woordomskrywing.....	2
(ii) Aanstelling van waardeerders.....	3 (1)
(iii) Bevoegdheid, onbevoegdheid en pligte van waardeerders.....	3 (2), 3 (3)
(iv) Samestelling van waarderingshowe.....	4
(v) Benoeming van lede.....	4 (1)
(vi) Plaasvervangende lede.....	4 (2)
(vii) Kworum.....	4 (3)
(viii) Ampsduur van lede.....	4 (4)
(ix) Onbevoegdheid van bestuursraadslede om as lede van hof te dien.....	4 (5)
(x) Toevallige vakatures.....	4 (6)
(xi) Versuim deur bestuursrade om lede aan te stel.....	4 (7)
(xii) Verrigtinge kan voortgaan ondanks vakatures.....	4 (8)
(xiii) Vergoeding van lede.....	4 (9)
(xiv) Benoeming van sekretaris.....	4 (10)
(xv) Sittings van waarderingshof.....	5
(xvi) Eerste sitting, plek en datum.....	5 (1)
(xvii) Lede moet eed of plegtige verklaring aflê.....	5 (2)
(xviii) Deelname van lede aan verrigtinge, onbevoegdheid.....	5 (3)
(xix) Strafbepaling.....	5 (4)
(xx) Deelname aan verrigtinge deur Kommissaris.....	5 (5)
(xxi) Lede se reg van toegang en inspeksie.....	5 (6)
(xxii) Beslissings van waarderingshof.....	5 (7)
(xxiii) Sittings van waarderingshof vir publiek toeganklik.....	5 (8)
(xxiv) Notule.....	5 (9)
(xxv) Geldigheid van hof se beslissings.....	5 (10)
(xxvi) Ontbinding van waarderingshof.....	5 (11)
(xxvii) Algemene waarderings.....	6
(xxviii) Tydperk.....	6 (1)

GOVERNMENT NOTICE

DEPARTMENT OF COLOURED, REHOBOTH AND NAMA RELATIONS

No. R. 1641

11 August 1978

VALUATION REGULATIONS PROMULGATED IN
TERMS OF THE RURAL COLOURED AREAS ACT,
1963 (ACT 24 OF 1963)

Under and by virtue of the powers vested in me by section 33 of the Rural Coloured Areas Act, 1963 (Act 24 of 1963), read with Government Notice R. 3669, dated 31 October 1969, I, David Michael George Curry, the designated member of the Coloured Persons Representative Council of the Republic of South Africa, entrusted with rural areas, settlements and agriculture hereby promulgate the following regulations.

D. M. G. CURRY, Designated member.

CLASSIFICATION OF REGULATIONS

	Regulation
1. (i) Definitions.....	2
(ii) Appointment of valuers.....	3 (1)
(iii) Qualifications, disqualifications and duties of valuers.....	3 (2), 3 (3)
(iv) Constitution of valuation courts.....	4
(v) Appointment of members.....	4 (1)
(vi) Alternate members.....	4 (2)
(vii) Quorum.....	4 (3)
(viii) Tenure of office of members.....	4 (4)
(ix) Disqualification of members of boards of management as members of valuation courts.....	4 (5)
(x) Casual vacancies.....	4 (6)
(xi) Failure of boards of management to appoint members.....	4 (7)
(xii) Business may be carried on in spite of existence of vacancies.....	4 (8)
(xiii) Remuneration of members.....	4 (9)
(xiv) Appointment of secretary.....	4 (10)
(xv) Sittings of valuation court.....	5
(xvi) First sitting, place and date.....	5 (1)
(xvii) Members to take the oath or make a solemn affirmation.....	5 (2)
(xviii) Participation in proceedings by members, disqualifications.....	5 (3)
(xix) Penalty.....	5 (4)
(xx) Participation in proceedings by Commissioner.....	5 (5)
(xxi) Power of entry and inspection by members.....	5 (6)
(xxii) Decisions of valuation court.....	5 (7)
(xxiii) Sittings of valuation court open to public.....	5 (8)
(xxiv) Minutes.....	5 (9)
(xxv) Validity of court's decisions.....	5 (10)
(xxvi) Dissolution of valuation court.....	5 (11)
(xxvii) General valuations.....	6
(xxviii) Period.....	6 (1)

(xxix) Eiendom wat waardeer word.....	6 (2)
(xxx) Vrystelling van Staats- en bestuursraadeiendom van waardering.....	6 (3)
(xxxi) Faktore by waardering in ag geneem te word.....	6 (4)
(xxxii) Grondslag vir waardering van grond.....	6 (5)
(xxxiii) Grondslag vir waardering van geboue.....	6 (6)
(xxxiv) Vorm van waarderingslys.....	6 (7)
(xxxv) Kennisgewing insake besware teen waarderingslyste.....	6 (8)
(xxxvi) Kennisgewings aan eienaars en geregiastreerde okkupeerders.....	6 (9)
(xxxvii) Oorweging van waarderingslyste deur hof.....	6 (10)
(xxxviii) Herwaarderings.....	6 (11)
(xxxix) Onderverdelings.....	6 (12)
(xl) Datum waarop waarderingslyste in werking tree.....	6 (13)
(xli) Tussenwaardering.....	7
(xlii) Wanneer tussenwaardering plaasvind en wat waardeer word.....	7 (1)
(xliii) Tussenwaardering van onderverdeelde persele.....	7 (2) en (3)
(xliv) Besware teen en oorweging van tussenwaardering.....	7 (4)
(xlv) Kommissaris kan werksaamhede van hof uitvoer.....	7 (5)
(xlvii) Appèl na die aangewese lid.....	8 (1)
(xlviii) Kennisgewing van appèl.....	8 (2)
(xlix) Prosesstukke.....	8 (3)
(i) Opstel van appèlsaak.....	8 (4)
(li) Waardering aanvaar totdat gewysig.....	8 (5)
(lii) Algemeen.....	9
(liii) Voorsiening van waarderingslyste aan bestuursrade.....	9 (1)
(liv) Ondersoek van waarderingslyste by kantoor van bestuursraad.....	9 (2)
(lv) Betaling van waarderingskoste.....	9 (3)
(lvi) Bewys van waarderingskoste.....	9 (4)
(lvii) Betekening van kennisgewings en dokumente.....	9 (5)
(lviii) Bestuursrade hou registers van onroerende goed.....	9 (6)
(lix) Toegang tot registers.....	9 (7)
(lx) Okkupeerders moet inligting verstrek.....	9 (8)
(lxi) Versuim van waarderingshof, voorsitter of sekretaris.....	9 (9)
(lxii) Versuim van bestuursrade.....	9 (10)
(lxiii) Waarderingshof kan appelleer.....	9 (11)
(lxiv) Jaarverslag.....	9 (12)
(lxv) Algemene strafbepaling.....	9 (13)
Bylaes.	

Woordomskeywing

2. In hierdie regulasies het enige uitdrukking waaraan in die Wet op Landelike Kleurlinggebiede, 1963, 'n betekenis geheg is, dieselfde betekenis en, tensy strydig met die sinsverband beteken—

(i) "aangewese lid" die lid wat ingevolge artikel 17 (6) (b) van die Wet op die Verteenwoordigende Kleurlingraad, 1964 (Wet 49 van 1964), aangewys is om, soos by daardie artikel bepaal, die bevoegdheid uit te oefen en die werksaamhede en pligte te verrig wat in verband staan met landelike gebiede en nedersettings;

(ii) "Administrasie" die Administrasie van Kleurlingsake;

(iii) "die Wet" die Wet op Landelike Kleurlinggebiede, 1963 (Wet 24 van 1963);

(iv) "Kommissaris" die Kommissaris van Kleurlingsake;

(v) "nuttige verbeterings", verbeterings wat die waarde van grond vir bona fide-boerderydoeleindes verhoog, met inbegrip van bouwerke, dipbakke, opgaartenks, mure, voerkuiel en krale van blywende aard en gebou van klip, baksteen of beton, asook besproeiingswerke, damme, boorgate, plantasies, wingerde en vrugteboorde: Met dien verstande dat dit nie wonings insluit nie; en

(vi) "waardeerder" iemand aangestel ingevolge regulasie 3 (1) (i).

(xxix) Property to be valued.....	6 (2)
(xxx) Exemption of property of State and board of management from valuation.....	6 (3)
(xxxi) Factors to be taken into account in valuing property.....	6 (4)
(xxxii) Basis of valuation of land.....	6 (5)
(xxxiii) Basis of valuation of buildings.....	6 (6)
(xxxiv) Form of valuation roll.....	6 (7)
(xxxv) Notice calling for objections to valuation rolls.....	6 (8)
(xxxvi) Notices to owners and registered occupiers.....	6 (9)
(xxxvii) Consideration of valuation rolls by court.....	6 (10)
(xxxviii) Re-valuations.....	6 (11)
(xxxix) Subdivisions.....	6 (12)
(xl) Date of commencement of valuation rolls.....	6 (13)
(xli) Interim valuations.....	7
(xlii) When interim valuations are to be made and what is to be valued.....	7 (1)
(xliii) Interim valuation of subdivided properties.....	7 (2) and (3)
(xliv) Objections to and consideration of interim valuations.....	7 (4)
(xlv) Commissioner may perform functions of court.....	7 (5)
(xlvii) Appeal against valuations.....	8
(xlviii) Appeal to designated member.....	8 (1)
(xlviii) Notice of appeal.....	8 (2)
(xlix) Records.....	8 (3)
(i) Drafting of case on appeal.....	8 (4)
(ii) Valuation to be acted on until altered.....	8 (5)
(lii) General.....	9
(liii) Supply of valuation rolls to boards of management.....	9 (1)
(liv) Inspection of valuation rolls at office of board of management.....	9 (2)
(lv) Payment of valuation costs.....	9 (3)
(lvi) Proof of cost of valuation.....	9 (4)
(lvii) Serving of notices and documents.....	9 (5)
(lviii) Boards of management to keep registers of immovable properties.....	9 (6)
(lix) Access to registers.....	9 (7)
(lx) Occupiers to furnish information.....	9 (8)
(lxi) Default by valuation court, chairman or secretary.....	9 (9)
(lxii) Default by boards of management.....	9 (10)
(lxiii) Valuation court may appeal.....	9 (11)
(lxiv) Annual report.....	9 (12)
(lxv) General penalty.....	9 (13)
Schedules.	

Definitions

2. In these regulations any expression to which a meaning has been assigned in the Rural Coloured Areas Act, 1963, has the meaning so assigned and, unless inconsistent with the context—

(i) "Administration" means the Administration of Coloured Affairs;

(ii) "beneficial improvements" means improvements which increase the value of land for bona fide farming purposes, and include structural works, dipping tanks, storage tanks, walls, silos and kraals of a permanent nature and constructed of stone, brick or concrete, as well as irrigation works, dams, boreholes, plantations, vineyard and orchards: Provided that "beneficial improvements" shall not include residential buildings;

(iii) "Commissioner" means the Commissioner of Coloured Affairs;

(iv) "designated member" means the member designated in terms of section 17 (6) (b) of the Coloured Persons Representative Council Act, 1964 (Act 49 of 1964), to exercise and perform, as provided by that section, the powers, functions and duties incidental to rural areas and settlements;

(v) "the Act" means the Rural Coloured Areas Act, 1963 (Act 24 of 1963);

(vi) "valuator" means a person appointed in terms of regulation 3 (1) (i).

Waardeerders

3 (1) (i) Wanneer ook al 'n waardering uitgevoer moet word, moet die aangewese lid, oorleg met die betrokke bestuursraad, een of meer persone aanstel om sodanige waardering uit te voer en kan hy 'n firma as waardeerder aanstel.

(ii) Slegs persone van goeie karakter, wat 'n goeie kennis van die waarde van grond en geboue het en wat liggaamlik en geestelik bekwaam is om die waarderingswerk te doen, word as waardeerders aangestel.

(iii) Indien 'n waardeerder wat kragtens hierdie regulasie aangestel is, nie in staat is nie of onwillig is om 'n waardering te voltooi binne 'n tydperk deur die aangewese lid bepaal, kan die aangewese lid in oorleg met die betrokke bestuursraad—

(a) die tydperk toegelaat vir die voltooiing van die waardering verleng; of

(b) die aanstelling van sodanige waardeerder beëindig en 'n ander waardeerder aanstel of die waardering te voltooi.

(iv) Wanneer ook al die aanstelling van 'n waardeerder wat nie in die voltydse diens van die Staat of die Administrasie is nie ooreenkomstig regulasie 3 (1) (iii) (b) beëindig word, moet die aangewese lid, ondanks enige ooreenkoms aangaande die besoldiging betaalbaar aan die waardeerder, die bedrag bepaal wat aan hom betaal moet word vir die werk wat werklik deur hom gedoen is.

(v) Ondanks die bepalings van regulasie 3 (1) (i) en 3 (1) (iii) (b) kan die aangewese lid 'n waardering in sy geheel of gedeeltelik laat uitvoer deur waardeerders wat beamptes van die Administrasie is.

(2) Die volgende persone is nie bevoeg om as waardeerders aangestel te word of as waardeerders aan te bly of om 'n waardering namens 'n firma wat as waardeerder aangestel is, uit te voer nie:

(i) Iedereen wat lid is van 'n bestuursraad of 'n adviesraad binne die gebied waarin hy 'n waardeerder is of as waardeerder aangestel gaan word of wat in die diens van sodanige raad is;

(ii) iedereen wat 'n ongerehabiliteerde insolvent is;

(iii) iedereen wat nie 'n Suid-Afrikaanse burger is nie; en

(iv) iedereen wat binne die onmiddellik voorafgaande drie jaar enige gedeelte van 'n vonnis van gevangenisstraf van minstens 12 maande uitgedien het, tensy—

(a) sodanige gevangenisstraf by wanbetaling van 'n geldboete opgelê is; of

(b) algehele gracie aan hom betoon is.

(3) (i) 'n Persoon wat ingevolge artikel 33 (3) (a) van die Wet as waardeerder aangestel word, moet—

(a) voordat hy met 'n waardering begin wat aan hom opgedra is, voor 'n vrederegter of 'n kommissaris van ede 'n eed in die vorm uiteengesit in Deel I van die Tweede Bylae van hierdie regulasies aflê en onderteken: Met dien verstande dat 'n waardeerder om godsdienstige redes in plaas daarvan om 'n eed af te lê, 'n plegtige verklaring in die vorm uiteengesit in Deel II van genoemde Bylae voor 'n vrederegter of 'n kommissaris van ede kan aflê en onderteken; en

(b) elke sodanige eed of verklaring deur hom afgeleë by die Kommissaris in bewaring gee.

(ii) Ondanks die bepalings van regulasie 3 (3) (i) (a) is dit voldoende as 'n waardeerder wat 'n amptenaar van die Administrasie is, een eed of een plegtige verklaring ten opsigte van alle waarderings wat aan hom opgedra gaan word, aflê en onderteken en dit by die Kommissaris in bewaring gee.

(iii) 'n Waardeerder wat nie in die voltydse diens van die Staat of die Administrasie is nie, ontvang die ver-

Valuators

3. (1) (i) Whenever a valuation is to be made, the designated member shall, after consultation with the board of management concerned, appoint one or more persons to perform such valuation, and may appoint a firm to be a valuator.

(ii) Only persons who are of good character, who have a good knowledge of land and building values and who are physically and mentally competent to perform the work of valuing shall be appointed valuers.

(iii) If a valuator appointed under this regulation is unable or unwilling to complete a valuation within a period determined by the designated member, the designated member may, after consultation with the board of management concerned—

(a) extend the period allowed for the completion of the valuation; or

(b) terminate the appointment of such valuator and appoint some other valuator to complete the valuation.

(iv) Whenever the appointment of a valuator, who is not in the full-time employment of the State or the Administration, is terminated in terms of regulation 3 (1) (iii) (b), the designated member shall, notwithstanding any agreement as to the remuneration payable to the valuator, determine the amount to be paid to him for the work actually performed by him.

(v) Notwithstanding the provisions of regulations 3 (1) (i) and 3 (1) (iii) (b) the designated member may cause a valuation to be carried out in whole or in part by valuers who are officers of the Administration.

(2) The following persons shall not be qualified to be appointed valuers or to continue to be valuers or to carry out a valuation on behalf of a firm appointed to be a valuator:

(i) Any person who is a member of a board of management or advisory board within the area in which he is a valuator or is to be appointed a valuator or who is in the employ of such board;

(ii) any person who is an unrehabilitated insolvent;

(iii) any person who is not a South African citizen; or

(iv) any person who within the immediately preceding three years served any portion of a sentence of imprisonment of not less than 12 months, unless—

(a) such imprisonment was imposed in default of payment of a fine; or

(b) he has received a free pardon.

(3) (i) A person who is appointed as a valuator in terms of section 33 (3) (a) of the Act shall—

(a) before entering upon a valuation entrusted to him take and subscribe an oath before a Justice of the Peace or Commissioner of Oaths in the form set out in Part I of the Second Schedule to these regulations: Provided that a valuator may for religious reasons in lieu of taking the oath make and subscribe a solemn affirmation before a Justice of the Peace or Commissioner of Oaths in the form set out in Part II of the said Schedule; and

(b) lodge such oath or affirmation taken or made by him with the Commissioner.

(ii) Notwithstanding the provisions of regulation 3 (3) (i) (a) it shall be sufficient if a valuator who is an official of the Administration takes and subscribes one oath or makes and subscribes one solemn affirmation in respect of all valuations to be entrusted to him, and lodges it with the Commissioner.

(iii) A valuator not in the full-time employment of the State or the Administration shall receive such fees and

met die goedkeuring van die Minister en met die instemming van die Minister van Finansies van tyd tot tyd bepaal: Met dien verstande dat verskillende bedrae vir verskillende waardeerders vasgestel kan word.

(iv) Geen waardeerder mag 'n eiendom waardeer waarby hy, sy eggenote, sy vennoot, 'n familiebetrekking binne die eerste graad van bloedverwantskap of aanverwantskap of 'n maatskappy waarvan hy 'n amptenaar is of waarin hy regstreekse, of onregstreekse geldelike belang het nie, tensy hy sodanige belang in sy waarderingsvorm vermeld.

(v) Elke waardeerder moet op die eerste sitting van die waarderingshof waarop 'n waarderingslys behandel word waarby eiendomme ingesluit is wat deur hom waardeer is, 'n uitvoerige, gewaarmerkte lys aan die waarderingshof voorlê waarop alle eiendomme gemeld word ten opsigte waarvan hy bogenoemde belang het.

(vi) Elke waardeerder moet die waarderingshof waaraan hy verbonde is, van enige belang soos bogenoemde in kennis stel voordat die waardering van die betrokke eiendom deur die hof oorweeg word.

(vii) Iedereen wat 'n bepaling van regulasie 3 (3) (iv), (v) of (vi) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(viii) In die voorafgaande bepalings van hierdie regulasie beteken "waardeerder" ook 'n persoon wat 'n waardering uitvoer namens 'n firma wat as waardeerder aangestel is.

(ix) Die waardeerder of enigiemand wat deur die aangewese lid aangestel word om die waardeerder te verteenwoordig, moet alle openbare sittings van die waarderingshof wat gehou word in verband met 'n eiendom wat deur sodanige waardeerder waardeer is, bywoon, tensy hy deur omstandighede buite sy beheer verhinder word om dit by te woon of deur die hof van bywoning vrygestel word.

(x) Sodra 'n waardeerder 'n sertifikaat voorlê wat onderteken is deur die Kommissaris of die voorsitter of die sekretaris van die waarderingshof in wie se gebied hy 'n waardeerder is, ten effekte dat hy 'n waardeerder is vir die gebied in sodanige sertifikaat genoem, kan sodanige waardeerder vir enige doel in verband met die toepassing van die bepalings van hierdie regulasies te alle redelike tye vereis dat hy toegelaat word tot enige perseel in die gebied waarvoor hy aangestel is, en kan hy sodanige perseel ondersoek.

(xi) 'n Waardeerder kan, terwyl hy op of in die perseel is of enige ander tyd die eienaar of geregistreerde okkupeerder van, of persoon wat toesig het oor, die perseel ondervra in verband met al die aangeleenthede wat nodig is om sodanige waardeerder in staat te stel om sodanige eiendom juis te waardeer en hy kan van die eienaar of geregistreerde okkupeerder van, of persoon wat toesig het oor die perseel vereis dat hy 'n skriftelike verklaring onderteken wat die inligting wat aldus aan die waardeerder verstrekkend is, bevat.

(xii) 'n Waardeerder kan 'n assistent saam met hom op die perseel neem. Vir die doeleindes van hierdie regulasies word sodanige assistent, terwyl hy optree op die wettige gesag van die waardeerder wat hy vergesel, as 'n waardeerder beskou.

(xiii) 'n Eienaar of geregistreerde okkupeerder van of persoon wat toesig het oor 'n perseel moet op versoek van 'n waardeerder aan hom die fasiliteite verskaf wat hy nodig het om die perseel te betree of om op die perseel die bevoegdhede uit te oefen wat by regulasie 3 (3) (xi) aan hom verleen word.

(xiv) 'n Waardeerder het die reg om van 'n eienaar van onroerende goed of van 'n geregistreerde okkupeerder daarvan te vereis dat hy sy titelbewyse of ander ter saaklike dokumente aan hom voorlê.

(xv) Iedereen wat—

(a) 'n verklaring aan 'n waardeerder doen wat in enige

with the approval of the Minister and with the consent of the Minister of Finance, from time to time determine: Provided that different amounts may be determined for different valuers.

(iv) No valuator shall make a valuation of a property in which he, his wife, his partner, a relative within the first degree of consanguinity or affinity or a company of which he is an officer has a direct or an indirect pecuniary interest, unless he discloses such interest in his valuation form.

(v) Every valuator shall at the first sitting of the valuation court at which a valuation roll containing properties valued by him is dealt with submit a detailed certified list to the valuation court showing all properties in respect of which the aforesaid interest exists.

(vi) Every valuator shall disclose to the valuation court to which he is attached any interest aforesaid before the valuation of the property concerned is considered by the court.

(vii) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of regulation 3 (3) (iv), (v) or (vi) shall be guilty of an offence.

(viii) In the preceding provisions of this regulation "valuator" includes a person who carries out a valuation on behalf of a firm which has been appointed to be valuator.

(ix) The valuator, or any person appointed by the designated member to represent the valuator, shall attend all public sittings of the valuation court held in connection with any property valued by such valuator, unless he is prevented from attending through circumstances beyond his control or is excused from attendance by the court.

(x) Upon production by a valuator of a certificate, signed by the Commissioner or the chairman or the secretary of the valuation court in whose area he is a valuator, to the effect that he is a valuator for the area specified in such certificate, such valuator may, for any purpose connected with the carrying out of the provisions of these regulations, at all reasonable times require to be admitted to any premises whatsoever in the area for which he has been appointed and he may inspect such premises.

(xi) A valuator may while he is upon or in the premises or at any other time question the owner or registered occupier or person in charge of the premises upon all such matters as may be necessary to enable such valuator correctly to value such property and require such owner or registered occupier or person in charge of the premises to sign a written statement embodying the information so given to such valuator.

(xii) A valuator may take an assistant with him on to the premises. For the purposes of these regulations such assistant shall, while acting under the lawful direction of the valuator he accompanies, be deemed to be a valuator.

(xiii) Any owner, registered occupier or person in charge of premises shall upon request of such valuator provide him with such facilities as are required by him for entering the premises or in the exercise on such premises of his powers under regulation 3 (3) (xi).

(xiv) It shall be lawful for a valuator to require an owner of immovable property or a registered occupier thereof to produce his title deeds or other material documents to such valuator.

(xv) Any person who—

(a) makes a statement to a valuator which is false or materially incorrect, knowing the same to be false

(b) weier of versuim om na sy beste vermoë 'n vraag te beantwoord wat 'n waardeerder by die uitoefening van sy pligte aan hom stel;

(c) 'n waardeerder hinder by die uitoefening van sy pligte;

(d) weier om 'n skriftelike verklaring te onderteken wat die besonderhede bevat wat hy aan die waardeerder verstrek het;

(e) weier of versuim om sy titelbewyse of ander tersaaklike dokumente aan 'n waardeerder te toon indien en wanneer sodanige waardeerder dit van hom vereis; of

(f) weier of versuim om na sy beste vermoë te voldoen aan enige redelike vereiste wat 'n waardeerder by die uitoefening van sy pligte stel;

is skuldig aan 'n misdryf en is by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R50 en by wanbetaling met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens drie maande.

(xvi) Die aangewese lid het die bevoegdheid om 'n waardeerder te skors en, na behoorlike ondersoek, uit sy amp te ontslaan.

Waarderingshowe.—Samestelling, vergoeding, sekretarisse van

4. (1) 'n Waarderingshof wat kragtens die Wet saamgestel word om die waarderingslys of enige deel daarvan, wat vir 'n landelike gebied opgestel is, te behandel en om besware daarteen aan te hoor en daaroor te beslis, bestaan uit die volgende lede:

(i) Die landdros van die distrik waarin die landelike gebied geleë is, of, indien hy nie beskikbaar is nie, 'n waarnemende, addisionele of assistent-landdros van sodanige distrik, as voorsitter;

(ii) een lid wat deur die aangewese lid benoem word; en

(iii) een lid wat deur die betrokke bestuursraad benoem word.

(2) (i) Die aangewese lid en die bestuursraad het elkeen die reg om van tyd tot tyd een of meer plaasvervangende lede vir 'n lid wat deur hom benoem is, te benoem, van wie een in die plek van sodanige lid kan optree op 'n sitting van die waarderingshof waarvan die lid afwesig is. As twee of meer persone as plaasvervangende lede vir een lid benoem word, bepaal die aangewese lid of die bestuursraad, na gelang van die geval, die volgorde van voorrang waarin hulle kan optree.

(ii) Wanneer 'n plaasvervangende lid kragtens paragraaf (i) in die plek van 'n lid optree, het hy al die bevoegdhede en vervul hy al die pligte van daardie lid.

(3) Twee lede van 'n waarderingshof maak 'n kworum uit as een van hulle die voorsitter is.

(4) Behoudens die bepalings van subregulasie (5) en regulasie 5 (11) (i) beklee 'n lid van 'n waarderingshof benoem ingevolge paragraaf (ii) of (iii) van subregulasie (1) sy amp vir die tydperk, maar hoogstens vyf jaar, wat die aangewese lid ten tyde van die aanstelling van sodanige lid bepaal, maar hy kan weer benoem word: Met dien verstande dat die aangewese lid die ampstermyn van sodanige lid te eniger tyd kan beëindig indien daar na sy oordeel gegronde redes daarvoor bestaan.

(5) Geen lid van 'n bestuursraad of adviesraad en geen persoon wat in die diens van sodanige raad is, is bevoeg om tot lid of plaasvervangende lid van 'n waarderingshof wat vir die gebied van sodanige raad saamgestel is, benoem te word of as sodanig aan te bly nie, tensy die aangewese lid daarin toestem: Met dien verstande dat die aangewese lid sy toestemming slegs in buitengewone omstandighede verleen.

(6) (i) Wanneer die amp van 'n lid vakant word, benoem die persoon of liggaam van persone deur wie hy benoem is, 'n opvolger om die vakature te vul.

(b) refuses or fails to answer to the best of his ability any question which a valuator puts to him in the exercise of his duties;

(c) hinders a valuator in the exercise of his duties;

(d) refuses to sign a written statement containing the particulars given by him to the valuator;

(e) refuses or fails to produce his title deeds or other material documents to a valuator if and when required by such valuator; or

(f) refuses or fails to comply to the best of his ability with any reasonable requirement made by a valuator in the exercise of his duties;

shall be guilty of an offence and liable, on conviction, to a fine not exceeding R50 and in default of payment to imprisonment for a period not exceeding three months.

(xvi) The designated member shall have the power to suspend any valuator and, after due enquiry, to remove him from office.

Valuation courts.—Constitution, remuneration, secretaries of

4. (1) A valuation court constituted in terms of the Act to deal with the valuation roll or any portion thereof, framed for a rural area and to hear and decide on any objections to the roll shall consist of the following members:

(i) The magistrate of the district in which the rural area is situated, or, if he is not available, an acting, additional or assistant magistrate of such district, as chairman;

(ii) one member appointed by the designated member; and

(iii) one member appointed by the board of management concerned.

(2) (i) The designated member and the board of management shall each have the right to appoint from time to time one or more alternate members to any member appointed by him or it, one of whom may act in the place of such member at any sitting of the valuation court from which such member is absent. If two or more persons are appointed alternates to any one member, the designated member or the board of management, as the case may be, shall determine the order of precedence in which they may act.

(ii) An alternative member, when acting in the place of a member in terms of paragraph (i), shall have all the powers and shall discharge all the duties of that member.

(3) Two members of the valuation court shall, if one of them is the chairman, form a quorum.

(4) Subject to the provisions of subregulation (5) and regulation 5 (11) (i) a member of a valuation court appointed under paragraph (ii) or (iii) of subregulation (1) shall hold office for the period, which shall not exceed five years, determined by the designated member at the time of such member's appointment, but he may be re-appointed: Provided that if the designated member is of opinion that there are good and sufficient reasons he may at any time terminate the services of such member.

(5) No member of a board of management or advisory board and no person in the employ of such board shall be qualified to be appointed or to remain a member or alternate member of a valuation court constituted for the area of such board unless the designated member consents: Provided that the designated member shall only grant his consent in exceptional circumstances.

(6) (i) Whenever the office of a member becomes vacant the person or body of persons by whom he was appointed shall appoint a person to fill the vacancy.

(ii) Iedereen wat aangestel word om 'n toevallige vakature te vul, beklee die amp vir die res van die tydperk waarvoor sy voorganger die amp sou beklee het.

(7) Indien 'n bestuursraad versuim of weier om 'n lid te benoem soos by regulasie 4 (1) (iii) bepaal of om 'n vakature te vul ingevolge subregulasie (6) (i) het die aangewese lid die reg om 'n lid te benoem of die vakature te vul, na gelang van die geval, uit die geledere van persone wat bevoeg is om as lede van 'n waarderingshof te dien.

(8) As enige van die persone in regulasie 4 (1) bedoel, te eniger tyd nie benoem is nie of nie by magte of nie gewillig is om as lede van die waarderingshof te dien nie, dan het die oorblywende lede die reg behoudens die bepalinge van regulasie 4 (3) en as geen plaasvervangende lid ingevolge regulasie 4 (2) (i) in die plek van sodanige lid optree nie, om met die funksies van die hof voort te gaan asof al die lede van die hof behoorlik benoem is of dien: Met dien verstande dat, sodra enige sodanige lid benoem word of by magte of gewillig is om as lid te dien, hy toegelaat word om te dien.

(9) Die sekretaris en lede van 'n waarderingshof wat nie in die voltydse diens van die Staat of die Administrasie is nie, ontvang ten opsigte van hulle dienste die vergoeding en toelaes wat die aangewese lid met die goedkeuring van die Minister en met die instemming van die Minister van Finansies van tyd tot tyd bepaal: Met dien verstande dat verskillende bedrae vir verskillende waarderingshowe vasgestel kan word.

(10) Die Kommissaris benoem van tyd tot tyd 'n sekretaris vir elke waarderingshof op die voorwaardes wat hy goedvind. Wanneer die sekretaris afwesig is of om die een of ander rede nie by magte is om sy pligte te vervul nie, kan die Kommissaris iemand anders benoem op die voorwaardes wat hy goedvind om tydens die afwesigheid van die sekretaris as sekretaris op te tree.

Sittings, beslissings en ontbinding van waarderingshowe

5. (1) Die eerste sitting van die waarderingshof word gehou op 'n plek wat die Kommissaris bepaal. Daarna kan die hof sit op die plekke waarop hy besluit. Die Kommissaris moet van elke sodanige besluit verwittig word.

(2) Geen lid of plaasvervangende lid mag aan die verrigtinge van die waarderingshof deelneem nie, tensy hy eers in die ope hof 'n eed aflê en onderteken in die vorm wat in Deel I van die Eerste Bylae uiteengesit word: Met dien verstande dat—

(i) 'n lid of plaasvervangende lid om godsdienstige redes in plaas daarvan om 'n eed af te lê, 'n plegtige verklaring in die vorm wat in Deel II van genoemde Bylae uiteengesit word, in die ope hof kan aflê en onderteken; en

(ii) dit nodig is om sodanige eed of verklaring slegs een maal af te lê ten opsigte van een algemene waarderingslys of tussenwaarderingslys.

Elke sodanige eed of verklaring word by die sekretaris van die betrokke hof in bewaring gegee.

(3) Geen lid of plaasvervangende lid van 'n waarderingshof mag stem of deelneem aan die verrigtinge van die waarderingshof waarvan hy 'n lid of plaasvervangende lid is wanneer 'n saak waarby hy, sy eggenote, sy vennoot, 'n familiebetrekking binne die eerste graad van bloedverwantskap of aanverwantskap of 'n maatskappy waarvan hy 'n amptenaar is, 'n regstreekse of onregstreekse geldelike belang het, behandel word nie, tensy hy eers sodanige belang aan sodanige waarderingshof bekendmaak.

(4) Iedereen wat 'n bepaling van subregulasie (2) of (3) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan

(ii) Every person appointed to fill a casual vacancy shall hold office for the remainder of the period for which his predecessor would have remained in office.

(7) Should a board of management fail or refuse to appoint a member as provided by regulation 4 (1) (iii) or to fill a vacancy in terms of subregulation (6) (i), the designated member shall have the right to appoint a member or to fill the vacancy, as the case may be, from persons qualified to serve as members of a valuation court.

(8) If at any time any of the persons referred to in regulation 4 (1) have not been appointed or are unable or unwilling to serve as members of the valuation court it shall, subject to compliance with the provisions of regulation 4 (3), be lawful for the remaining members, if no alternate member acts in the place of such member in terms of regulation 4 (2) (i), to carry on the functions of the court as if all members of the court had been duly appointed or are serving: Provided that as soon as any such member is appointed or is able or willing to serve as a member he shall be allowed to serve.

(9) The secretary and members of a valuation court not in the full-time employment of the State or the Administration shall receive such fees and allowances for their services as the designated member may, with the approval of the Minister in consultation with the Minister of Finance, from time to time determine: Provided that different amounts may be determined for different valuation courts.

(10) The Commissioner shall from time to time appoint a secretary to every valuation court on such terms and conditions as he may deem fit. Whenever the secretary is absent or is for any reason unable to perform his duties, the Commissioner may appoint some other person on such terms and conditions as he may deem fit to act as secretary during the absence of the secretary.

Sittings, decisions and dissolution of valuation courts

5. (1) The first sitting of the valuation court shall be held at a place appointed by the Commissioner. Thereafter the court may sit at such places as it may decide. The Commissioner shall be notified of each such decision.

(2) No member or alternate member shall take part in any proceedings of the valuation court unless he has first taken and subscribed an oath, in open court, in the form set out in Part I of the First Schedule: Provided that—

(i) a member or alternate member may for religious reasons in lieu of taking the oath make and subscribe a solemn affirmation, in open court, in the form set out in Part II of that Schedule; and

(ii) it shall only be necessary to take such oath or to make such affirmation once in respect of any one general valuation roll or interim valuation roll.

Any such oath or affirmation shall be lodged with the secretary of the court concerned.

(3) No member or alternate member of a valuation court shall vote or take part in the proceedings of the valuation court of which he is a member or alternate member, when a matter in which he, his wife, his partner, his relative within the first degree of consanguinity or affinity or a company of which he is an officer, has any direct or indirect pecuniary interest, is dealt with, unless he first discloses such interest to such valuation court.

(4) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of subregulation (2) or (3) shall be

(5) Die Kommissaris of iemand wat skriftelik deur hom aangestel is, het die reg om aan die verrigtinge van 'n waarderingshof deel te neem en om getuienis voor sodanige hof aan te voer. Die Kommissaris of so iemand het egter nie die reg om sy stem op 'n sitting van 'n waarderingshof uit te bring nie.

(6) Die bepalinge van regulasies 3 (3) (x) tot 3 (3) (xv) is *mutatis mutandis* van toepassing ten opsigte van lede van 'n waarderingshof asof sodanige lede waardeerders is.

(7) Alle kwessies wat op 'n sitting van 'n waarderingshof ontstaan, word deur 'n meerderheid van die stemme van die aanwesige lede beslis. In die geval van 'n staking van stemme besit die voorsitter 'n beslissende stem benewens sy beraadslagende stem.

(8) Elke sitting van die waarderingshof is, tensy die waarderingshof anders gelas, vir die publiek en die pers toeganklik.

(9) (i) Notule van die verrigtinge van elke sitting van die waarderingshof word gereeld gehou en bevat behoorlik uiteengesette besonderhede van die werksaamhede wat op die sitting verrig word en enige skriftelike verklaring wat deur of namens 'n beswaarmaker voorgelê is, word daarby ingesluit.

(ii) Die notule van die verrigtinge van elke sitting word op die volgende sitting voorgelê en as dit daar as juis aangeneem word, word dit deur die handtekening van die voorsitter bekragtig. Met dien verstande dat die notule van die verrigtinge van 'n sitting waarop 'n waarderingslys of 'n gedeelte van 'n waarderingslys aangeneem word, nie op 'n volgende sitting voorgelê hoef te word nie maar bekragtig kan word deur die handtekening van die voorsitter en die sekretaris van die hof.

(iii) Die notule van verrigtinge wat soos voornoem bekragtig is, dien sonder verdere bewys in alle howe en plekke as *prima facie*-getuienis van die verrigtinge van die sittings waarvan dit heet die notule te wees.

(iv) Die voorsitter van 'n waarderingshof kan 'n bestuursraad of adviesraad of 'n eienaar of geregistreerde okkupeerder van onroerende goed of iemand wat skriftelik deur sodanige eienaar of geregistreerde okkupeerder daartoe gemagtig is, na goeddunke toelaat om die notule van die verrigtinge van die waarderingshof in wie se gebied die onroerende goed geleë is of enige gedeelte van die notule wat die voorsitter na goeddunke bepaal, na te gaan, en om uittreksels uit die notule of uit die gedeelte van die notule, na gelang van die geval, te neem.

(v) Wanneer die notule van die verrigtinge van 'n sitting bekragtig is soos in subregulasie (9) (ii) uiteengesit, word daar geag dat sodanige sitting, tensy die teendeel bewys word, behoorlik belê en gehou is en dat alle lede van die waarderingshof op die sitting behoorlik bevoeg was.

(10) Geen beslissing of handeling van 'n waarderingshof of handeling wat op gesag van 'n waarderingshof plaasgevind het, is ongeldig slegs uit hoofde van die feit dat 'n persoon wat onbevoeg is, as lid van die hof gesit of opgetree het op die tydstip toe die beslissing gevel of die handeling gedoen of goedgekeur is nie.

(11) (i) Wanneer die aangewese lid daarvan oortuig is dat 'n waarderingshof versuim of geweier het om enige van die pligte te vervul wat hom wettiglik opgelê is, of enige bevoegdheid of plig onbehoorlik uitoefen of uitoefen het, of onredelik versuim of geweier het om enige bevoegdheid wat wettiglik aan hom opgedra is, uit te oefen of 'n onwettige of hoogs onreëlmattige handeling verrig het of wil verrig, kan hy die persone wat op daardie oomblik lede van die waarderingshof is, met ingang van 'n bepaalde datum van hul amp onthef.

(5) It shall be lawful for the Commissioner or a person appointed by him in writing to take part in the proceedings of a valuation court and to call evidence before such court. The Commissioner or such person shall however not be entitled to vote at a sitting of a valuation court.

(6) The provisions of regulations 3 (3) (x) to 3 (3) (xv) shall apply *mutatis mutandis* in respect of members of a valuation court as if such members are valuers.

(7) All questions arising at a sitting of the valuation court shall be decided by a majority of the votes of the members present. In the event of an equality of votes, the chairman shall have a casting vote in addition to his deliberative vote.

(8) Every sitting of the valuation court shall, unless otherwise ordered by the valuation court, be open to the public and the press.

(9) (i) Minutes of the proceedings of every sitting of the valuation court shall be kept regularly and shall contain details, properly set out, of the business conducted at the sitting and shall include any written statement submitted by or on behalf of any objector.

(ii) The minutes of the proceedings of each sitting shall be submitted at the next sitting and if passed thereat as correct shall be confirmed by the signature of the chairman: Provided that minutes of the proceedings of a sitting at which a valuation roll or part of a valuation roll is adopted need not be submitted at an ensuing sitting but may be confirmed by the signatures of the chairman and the secretary of the court.

(iii) Minutes of proceedings which have been confirmed as aforesaid shall without further proof be *prima facie* evidence in all courts and places of the proceedings of the sittings of which they purport to be the minutes.

(iv) The chairman of a valuation court may in his discretion allow a board of management or advisory board or an owner or registered occupier of immovable property or a person authorised thereto in writing by such owner or registered occupier to inspect the minutes of proceedings of the valuation court in whose area such immovable property is situated or such portion of such minutes as the chairman may in his discretion determine and to make extracts from such minutes or from such portion of the minutes, as the case may be.

(v) Whenever the minutes of the proceedings of a sitting have been confirmed as set out in subregulation (9) (ii), such sitting shall, unless the contrary is proved, be deemed to have been properly convened and held and all members of the valuation court at the sitting shall be deemed to have been duly qualified.

(10) No decision or act of a valuation court or act done under the authority of a valuation court shall be invalid by reason only of the fact that a disqualified person sat or acted as a member of the court at the time when such decision was taken or such act was done or authorised.

(11) (i) Whenever the designated member is satisfied that a valuation court has failed or refused to perform any of the duties lawfully imposed upon it, or is improperly exercising or has improperly exercised any of its powers or duties, or has unreasonably failed or refused to exercise any power lawfully conferred upon it or has done or intends to do any illegal or grossly irregular act, he may remove the persons who are then members of the valuation court from office as from a specified date.

(ii) Die aangewese lid kan gelas dat die waarderingshof opnuut saamgestel word op die wyse voorgeskryf by hierdie regulasies: Met dien verstande dat lede wat kragtens paragraaf (i) van hulle amp onthef is, nie weer benoem mag word as die hof soos voornoem opnuut saamgestel word nie.

Algemene waardering

6. (1) 'n Algemene waardering van alle onroerende goed in elke landelike gebied moet uitgevoer word wanneer die aangewese lid dit ook al gelas, maar minstens een keer in elke tydperk van 10 jaar en die eerste sodanige tydperk word gereken vanaf die datum van voltooiing van die eerste waardering kragtens artikel 33 (1) van die Wet.

(2) Die volgende word gewaardeer:

(i) Alle grond;
(ii) alle geboue, met inbegrip van "bungalows" en dergelike bouwerke, van watter materiaal ook al gemaak, wat opgerig of in aanbou is;
(iii) alle laaiperonne verbonde aan private spoorweglyne of sylynverlengings;

(iv) alle private spoorwegsylyne of sylynverlengings wat nie vir boerdery- of nywerheidsdoeleindes gebruik word nie;

(v) alle nuttige verbeterings; en

(vi) alle ander strukturele verbeterings; die omvang van hierdie paragraaf word egter geensins beperk deur die vermelding van besondere sake in hierdie regulasie nie: Met dien verstande dat die volgende nie vir die doeleindes van hierdie paragraaf as strukturele verbeterings beskou word nie:

(a) 'n Muur wat nie deel van 'n gebou of deel van die stoep van 'n gebou uitmaak nie;

(b) 'n booggang, pilaar of hek wat nie deel van 'n gebou of deel van die stoep van 'n gebou uitmaak nie;

(c) plaveisel wat nie deel van 'n gebou of deel van die stoep van 'n gebou uitmaak nie;

(d) 'n heining;

(e) 'n viswywer;

(f) 'n prieel wat nie deel van die stoep van 'n gebou uitmaak nie;

(g) 'n petrolpomp en tenk daaronder, wat vir 'n garage of dienstasie of vir private gebruik opgerig is;

(h) 'n verligte teken;

(i) 'n weegbrug;

(j) boorgate, putte en putpunte;

(k) windmeule en pompe;

(l) tenks vir die opgaar van water alleenlik vir huishoudelike gebruik;

(m) septiese tenks en stapelriole;

(n) voël-, duiwe- en hoenderhokke alleenlik vir huishoudelike gebruik;

(o) huishoudelike braaivleisplekke; en

(p) die toevoerpype na en van 'n gashouer, brandstof-opgaartenk en dergelike struktuur wat nie deel van die betrokke struktuur self uitmaak nie: Met dien verstande dat indien 'n geskil of twyfel ontstaan oor die vraag of enige toevoerpype binne die bestek van die voorafgaande val, die saak voorgelê word aan die aangewese lid, wie se beslissing afdoende is: Met dien verstande voorts dat, vir die doeleindes van hierdie subregulasie, "gebou" 'n gebou is wat onder 'n dak is of wat volgens die plan daarvan bedoel is om onder 'n dak te wees wanneer dit voltooi is.

(3) Ondanks die bepalinge van regulasie 6 (2) kan die aangewese lid enige eiendom waarvan die Staat, met inbegrip van die Administrasie, die Suid-Afrikaanse Spoorweg- en Hawensadministrasie en die Provinsiale Administrasies, of 'n bestuursraad, die eienaar is, vrystel van waardering indien hy, na oorlegpleging met die bestuursraad, oortuig is dat dit van geen nut sal wees om sodanige eiendoms-

(ii) The designated member may order that the valuation court be newly constituted in the manner prescribed in these regulations: Provided that members removed from office in terms of paragraph (i) shall not be eligible for re-appointment when the court is newly constituted as aforesaid.

General valuations

6. (1) A general valuation of all immovable property in every rural area shall be made whenever the designated member so directs, but at least once in every period of 10 years; the first such period to be reckoned from the date of completion of the first valuation in terms of section 33 (1) of the Act.

(2) The following shall be valued:

(i) All land;

(ii) all buildings, including bungalows and similar structures, of whatever material they are constructed, which have been erected or are in course of erection;

(iii) all loading platforms connected with private railway sidings or siding extensions;

(iv) all private railway sidings or siding extensions not used for farming or industrial purposes;

(v) all beneficial improvements; and

(vi) all other structural improvements; the scope of this paragraph, however, not being limited in any way by the mention in this regulation of particular matters: Provided that the following shall not be considered to be structural improvements for the purposes of this paragraph:

(a) Any wall not forming part of a building or part of the stoep of a building;

(b) any archway, pillar or gate not forming part of a building or part of the stoep of a building;

(c) any paving not forming part of a building or part of the stoep of a building;

(d) any fence;

(e) any fish-pond;

(f) any pergola not forming part of the stoep of a building;

(g) any petrol pump and tank thereunder, erected for a garage or service station or for private use;

(h) any illuminated sign;

(i) any weighbridge;

(j) boreholes, wells and well points;

(k) windmills and pumps;

(l) tanks for the storage of water for domestic purposes only;

(m) septic tanks and french drains;

(n) aviaries, dovecotes and fowl-runs for domestic use only;

(o) domestic barbecues; and

(p) such supply and feed pipes to and from a gasometer, fuel storage tank and similar structure as do not form part of the said structure itself: Provided that in the event of any dispute or doubt arising as to whether any supply or feed pipes fall within the terms of the foregoing, the matter shall be submitted to the designated member whose decision shall be final: Provided further that, for the purposes of this subregulation, "building" means a building which is under a roof or which, according to the plan thereof, is intended to be under a roof when completed.

(3) Notwithstanding the provisions of regulation 6 (2) the designated member may exempt from valuation any property owned by the State, including the Administration, the South African Railways and Harbours Administration and the Provincial Administrations, or a board of management, if after consultation with the board of management he is satisfied that no purpose will be served by valuing such property.

(4) (i) Eiendom wat ingevolge regulasie 6 (2) waardeer kan word, word afsonderlik waardeer.

(ii) As die waarde van 'n eiendom verhoog is deur 'n besproeiingswerk, word die bedrag waarmee die waarde van sodanige eiendom aldus verhoog is, in die waarderingslys vermeld.

(iii) By die waardering van onroerende goed waarvan bekend is dat edele of onedele minerale of edelgesteentes daarin of daaronder is, sluit die waardeerder nie die waarde van sodanige minerale of edelgesteentes of die waarde van enige masjinerie, werktuie, werke, pypleidings, kraglyne, tremlyne, waterlope of bouwerke op of onder sodanige grond opgerig of gemaak uitsluitlik vir mynboudoeleindes of doeleindes wat met mynbou in verband staan, by sy waardering in nie, maar sluit hy die waarde van die oppervlak van die grond met alle geboue daarop by bedoelde waardering in.

(iv) Waar die regstittel in twee of meer aangrensende stukke grond wat in een of meer titelbewyse beskryf word, by een persoon of by twee of meer persone gesamentlik in onverdeelde aandele berus, kan die hele oppervlakte wat sodanige stukke grond beslaan, as een stuk grond behandel en dienoreenkomstig waardeer word.

(5) (i) Die grondslag vir die waardering van grond is die gewone prys wat 'n koper na raming gewillig sal wees om te betaal en 'n verkoper gewillig sal wees om aan te neem as die grond wat waardeer moet word, ten tyde van die waardering vrywillig aangebied sou word.

(ii) In die geval van 'n algemene waardering moet die waardeerder waar ook al moontlik die eiendomsverkoopregisters wat deur die betrokke bestuursraad gehou word, nagaan, en hy moet die pryse in aanmerking neem wat gedurende die vyf jaar onmiddellik voor die datum van die waardering in sodanige gebied behaal is. Hy moet ook oorweeg of enige van sodanige pryse deur buitengewone omstandighede beïnvloed is.

(iii) Behoudens die bepalings van paragraaf (iv) moet die waardeerder daarna in die gebied waarin 'n waardering uitgevoer word eiendomme uitkies wat na sy mening geskik is vir gebruik as leidraad vir die bepaling van die waarde van grond in die gebied, en sodanige eiendomme uitvoerig waardeer.

(iv) Die eiendomme wat deur die waardeerder uitgekies word, moet sover moontlik eiendomme wees wat in die verkoopregisters in paragraaf (ii) genoem, aangetoon word, en by die bepaling van sy waardering van eiendomme wat aldus aangetoon word, moet die waardeerder behoorlik voorsiening maak vir enige styging of daling in die verkooppryse daarvan wat na sy mening toe te skryf was aan buitengewone omstandighede van 'n tydelike aard.

(v) Nadat die waardeerder die eiendomme wat hy uitgekies het waardeer het op die wyse soos hierbo voorgeskryf, moet hy die grondwaardes wat aldus behaal is, finaal vergelyk en aanpas, indien nodig.

(vi) Die waardeerder moet daarna ten opsigte van elke uitgekose eiendom 'n veldvorm (sien die Derde Bylae) uitvoerig opstel waarin die waarde van die grond soos finaal deur hom vasgestel ingevolge paragraaf (v), aange- toon word asook die waarde van die geboue, en 'n kopie van sodanige vorm aan die sekretaris van die waarderingshof, die bestuursraad en die Kommissaris stuur.

(vii) Indien die Kommissaris aldus gelas, moet die waardeerder daarna voortgaan om die hele gebied waarin 'n waardering uitgevoer word, te waardeer; en vir sover dit die waardering van grond betref, moet die grondwaardes wat ingevolge paragraaf (v) finaal vasgestel is, deur hom as grondslag of leidraad gebruik word.

(viii) Tensy die Kommissaris 'n lasgewing ingevolge paragraaf (vii) uitgereik het, moet die veldvorms wat ingevolge paragraaf (vi) deur die waardeerder aan die

(4) (i) Property which may be valued under regulation 6 (2) shall be valued separately.

(ii) If the value of a property has been enhanced by an irrigation work the amount by which the value of such property has been so enhanced shall be specified in the valuation roll.

(iii) In valuing immovable property in or under which precious or base minerals or precious stones are known to exist the valuator shall not include in his valuation the value of such minerals or precious stones or the value of any machinery, plant, works, pipelines, power lines, tram-lines, watercourses or structures erected or made on or under such ground solely for mining purposes or purposes incidental to mining, but he shall include in such valuation the value of the surface of the land together with all buildings thereon.

(iv) Where the legal title to two or more contiguous pieces of land described in one or more title deeds vests in one person or in two or more persons jointly in undivided shares, the whole area comprising such pieces of land may be treated as one piece of land and valued accordingly.

(5) (i) The basis of valuation of land shall be the ordinary price which it is estimated a buyer would be willing to give and a seller would be willing to accept if the land to be valued were brought to voluntary sale at the time of valuation.

(ii) In case of a general valuation the valuator shall, wherever possible, examine the records of property sales kept by the board of management concerned and he shall consider the prices obtained in such area during the five years immediately preceding the date of valuation. He shall also consider whether any such prices were affected by exceptional circumstances.

(iii) Subject to the provisions of paragraph (iv) the valuator shall then select, in the area under valuation, properties that in his opinion are suitable for use as guides to the value of land in the area, and value such properties in detail.

(iv) The properties selected by the valuator shall as far as possible be properties that are reflected in the records of sales referred to in paragraph (ii), and in arriving at his valuation of properties that are so reflected the valuator shall make due allowance for any increase or decrease in the sale prices thereof which, in his opinion, were due to exceptional circumstances of a temporary nature.

(v) Having valued the properties that he has selected in the manner hereinbefore prescribed, the valuator shall then finally compare the land values so obtained and adjust them, if necessary.

(vi) The valuator shall then prepare in respect of each selected property a field-form (vide the Third Schedule) in detail, showing the value of the land as finally determined by him in terms of paragraph (v) as well as the value of the buildings, and shall transmit a copy of such form to the secretary of the valuation court, the board of management and the Commissioner.

(vii) If the Commissioner so directs, the valuator shall then proceed to value the whole area under valuation; and in so far as the valuation of land is concerned the land values finally determined in terms of paragraph (v) shall be used by him as a basis or guide.

(viii) Unless the Commissioner has issued a direction in terms of paragraph (vii), the field-forms submitted by the valuator to the secretary of the valuation court in

sekretaris van die waarderingshof voorgelê word, deur die waarderingshof oorweeg word om te bepaal of die eiendomme wat die waardeerder uitgekies het, verteenwoordigend genoeg is om as leidraad vir die bepaling van die waarde van grond in die gebied te dien.

(ix) Indien die hof van mening is dat die uitgekose eiendomme nie verteenwoordigend genoeg is nie, kan die Kommissaris op versoek van die hof die waardeerder gelas om 'n bykomende aantal eiendomme uit te kies en te waardeer op die wyse wat in paragrawe (iii) tot (vi) voorgeskryf word.

(x) Wanneer die waarderingshof oortuig is dat die aantal uitgekose eiendomme voldoende is, stuur die sekretaris kopieë van die veldvorms en 'n kopie van die kennisgewing genoem in paragraaf (xi) aan die bestuursraad, en stuur hy aan die eienaar of geregistreerde okkupeerder van elke uitgekose eiendom 'n kopie van die kennisgewing en 'n kopie van die veldvorm wat op sy eiendom betrekking het: Met dien verstande dat, indien die Kommissaris aldus gelas, die sekretaris die veldvorms eers aan die Kommissaris moet stuur en nie aan die voorafgaande bepalings van hierdie subregulasie voldoen voordat die Kommissaris sodanige vorms nagegaan het nie.

(xi) Die waarderingshof moet 'n kennisgewing in een Engelse en een Afrikaanse nuusblad wat in die gebied versprei word, laat publiseer waarin—

(a) vermeld word dat die veldvorms wat uitvoerige waardes van uitgekose eiendomme aangee, op die plek of plekke en gedurende die ure wat in sodanige kennisgewing bepaal word, ter insae lê vir alle eienaars of geregistreerde okkupeerders van onroerende goed in die landelike gebied of vir die persone wat deur sodanige eienaars of geregistreerde okkupeerders skriftelik daartoe gemagtig is;

(b) enige eienaar of geregistreerde okkupeerder wat beswaar het teen die waarde van enige uitgekose eiendom, aangesê word om sy beswaar skriftelik by die sekretaris van die waarderingshof in te dien voor of op 'n bepaalde datum minstens 21 dae na die datum van publikasie van die nuusblad waarin die kennisgewing vir die laaste keer gepubliseer is;

(c) vermeld word dat 'n beswaarmaker die gronde moet meld waarop sy beswaar gebaseer is asook die bedrag van die verlaging, indien daar is, waarom hy aansoek doen;

(d) die datum en plek vermeld word waarop die waarderingshof sal sit om die waardes van die uitgekose eiendomme te oorweeg en besware teen sodanige waardes aan te hoor en daaroor te beslis: Met dien verstande dat sodanige datum minstens sewe dae moet wees na die datum waarop die tyd vir die indiening van besware verstryk het; en

(e) die aandag gevestig word op die feit dat iemand wat nie sy beswaar op die wyse en binne die tyd wat by subparagrawe (b) en (c) voorgeskryf word, voltooi en ingedien het nie, nie geregtig is om deur die waarderingshof aangehoor te word nie.

In plaas daarvan dat voornoemde kennisgewing in een Engelse en een Afrikaanse nuusblad gepubliseer word, kan dit gepubliseer word in Engels en Afrikaans in 'n nuusblad wat in beide amptelike tale van die Republiek gepubliseer word en wat in die gebied van die waarderingshof versprei word. 'n Kopie van voornoemde kennisgewing moet deur middel van die gewone pos gestuur word aan elke eienaar van eiendom of geregistreerde okkupeerder wie se naam op daardie tyd verskyn in die belastingregister van die bestuursraad in die gebied wat waardeer word.

(xii) Die bepalings van subregulasie (10) is *mutatis mutandis* van toepassing ten opsigte van die oorweging en vasstelling deur die waarderingshof van die waardes van die uitgekose eiendomme.

terms of paragraph (vi) shall be considered by the valuation court with a view to determining whether the properties that the valuator has selected are sufficiently representative to serve as guide in the valuation of land in the area.

(ix) If the court is of the opinion that the properties selected are not sufficiently representative, the Commissioner may, at the request of the court, direct the valuator to select and value an additional number of properties in the manner prescribed in paragraphs (iii) to (vi).

(x) When the valuation court is satisfied that the number of properties selected is sufficient, the secretary shall transmit copies of the field-forms and a copy of the notice referred to in paragraph (xi) to the board of management, and serve on the owner or registered occupier of each selected property a copy of that notice and a copy of the field-form which relates to his property: Provided that, if so directed by the Commissioner, the secretary shall first forward the field-forms to the Commissioner and shall not comply with the preceding provisions of this subregulation until the Commissioner has scrutinised such forms.

(xi) The valuation court shall cause a notice to be published in one English and one Afrikaans newspaper circulating in the area—

(a) stating that the field-forms giving detailed values of selected properties are open for inspection at the place or places and during the hours specified in such notice, by all owners or registered occupiers of immovable property in the rural area or by persons authorised thereto in writing by such owners or registered occupiers;

(b) calling upon any such owner or registered occupier who has any objection to the value of any selected property to lodge his objection with the secretary of the valuation court in writing, not later than a specified date which shall be at least 21 days after the date of publication of the newspaper in which the notice will be published for the last time;

(c) stating that an objector must set out the grounds upon which his objection is based and the amount of relief, if any, applied for by him;

(d) stating the date on and the place at which the valuation court will sit to consider the values of the selected properties and to hear and decide on objections to such values: Provided that such date shall be at least seven days after the date on which the time for the lodging of objections expired; and

(e) inviting attention to the fact that no person who has not completed and submitted his objection in the manner and within the time prescribed by subparagraphs (b) and (c) will be entitled to be heard by the valuation court.

In lieu of publishing the aforesaid notice in one English and one Afrikaans newspaper it may be published in English and Afrikaans in a newspaper published in both official languages of the Republic and circulating in the area of the valuation court. A copy of the aforesaid notice shall be posted by ordinary post to each owner of property or registered occupier whose name appears at the time in the rates register of the board of management in the area being valued.

(xii) The provisions of subregulation (10) shall apply *mutatis mutandis* in respect of the consideration and determination of the values of selected properties by the valuation court.

(xiii) So gou as moontlik nadat die waarderingshof die waardes van die uitgekose eiendomme vasgestel het, stel die voorsitter die Kommissaris in kennis van die grondwaardes aldus vasgestel.

(xiv) Indien die aangewese lid die voorsitter van die waarderingshof in kennis stel dat die grondwaardes wat deur die hof vasgestel is, na sy mening redelik en billik is, is sodanige grondwaardes afdoende en bindend vir die hof en die waardeerder.

(xv) Indien die aangewese lid van mening is dat enige van of al die grondwaardes wat deur die waarderingshof vasgestel is, nie redelik en billik is nie, of om enige rede verder oorweeg behoort te word, moet hy sodanige waardes na die waarderingshof terugverwys vir heroorweging en beslissing, wat aan die aangewese lid gerapporteer moet word. Die aangewese lid keur daarna die grondwaardes wat finaal deur die waarderingshof vasgestel is, goed of, as hy van mening is dat hulle nie redelik en billik is nie, stel hy die grondwaardes self vas, en die grondwaardes wat aldus goedgekeur of vasgestel is, is afdoende en bindend vir die waarderingshof en die waardeerder.

(xvi) Die grondwaardes wat ingevolge paragrawe (xiv) en (xv) bindend is, dien dwarsdeur die landelike gebied as grondslag of leidraad om die waarde van grond binne die landelike gebied vas te stel.

(xvii) By die vasstelling van die waarde van grond neem die waardeerder en die waarderingshof die voorenadele van sodanige grond in aanmerking asook die uitwerking van verbeterings daarop of op naburige eiendomme, die nabyheid van spoorweë en harde paaie, die afstand vanaf markte, die produksievermoë, die watervoorraad en enige ander faktore wat 'n gunstige of ongunstige uitwerking daarop kan hê.

(xviii) Die aangewese lid kan, na oorlegpleging met 'n bestuursraad in wie se gebied 'n algemene waardering uitgevoer moet word, gelas dat die bepalinge van paragrawe (iii) tot en met (xvi) nie ten opsigte van die waardering van eiendom in die hele of 'n gedeelte van sodanige gebied van toepassing is nie.

(6) (i) Behoudens die bepalinge van paragraaf (ii) is die grondslag vir die waardering van geboue die geraamde boukoste ten tyde van die waardering min die verlaginge wat as toelaatbaar beskou word weens waardevermindering van die bouwerk, veroudering of verandering in die aard van die omgewing sedert die oprigting van die betrokke gebou.

(ii) As 'n algemene verhoging in die boukoste van geboue na die mening van die Kommissaris aan buitengewone omstandighede te wyte is of as 'n algemene tydelik opgedrewe boukoste na sy mening aan spesiale oorsake te wyte is, kan hy 'n persentasie vasstel waarmee sodanige geraamde boukoste ten opsigte van enige waardering wat hy bepaal, verlaag moet word. Die waarderingsgrondslag is dan in so 'n geval sodanige verlaagde bedrag min die verlaginge wat as toelaatbaar beskou word weens waardevermindering van die bouwerk, veroudering of 'n verandering in die aard van die omgewing sedert die oprigting van die betrokke gebou.

(7) Waarderingslyste word opgestel in die vorm en op die wyse wat die Kommissaris voorskryf en die volgende besonderhede word vir elke afsonderlike eiendom onder afsonderlike hoofde vermeld:

- (i) Die naam van die eienaar of geregistreerde okkupeerder van die grond;
- (ii) die ligging, beskrywing en grootte van die grond;
- (iii) die waarde van die terrein, van die geboue en verbeterings;
- (iv) die aard en waarde van verbeterings wat in regulasie 6 (4) (ii) genoem word;
- (v) die aard en waarde van nuttige verbeterings, uitgesonderd dié wat in regulasie 6 (4) (ii) genoem word;

(xiii) As soon as possible after the valuation court has determined the values of the selected properties, the chairman shall report the land values so determined to the Commissioner.

(xiv) If the designated member notifies the chairman of the valuation court that in his opinion the land values determined by the valuation court are fair and reasonable, such land values shall be final and binding on the court and the valuator.

(xv) If the designated member is of opinion that any or all of the land values determined by the valuation court are not fair and reasonable or should for any reason be further considered, he shall remit such values to the valuation court for its reconsideration and decision, which decision shall be reported to the designated member. The designated member shall thereafter either approve the land values finally determined by the valuation court or, if he is of opinion that they are not fair and reasonable, himself determine the land values, and the land values so approved or determined shall be final and binding on the valuation court and the valuator.

(xvi) The land values binding in terms of paragraphs (xiv) and (xv) shall serve throughout the rural area as a basis or guide for determining the value of land within the rural area.

(xvii) In determining the value of land the valuator and the valuation court shall take into account the advantages and disadvantages of such land as well as the effect of improvements thereon or on neighbouring properties, proximity to railways and hard roads, distance from markets, productivity, water supply and any other factor which might advantageously or disadvantageously affect it.

(xviii) The designated member may, after consultation with a board of management in whose area a general valuation is to be carried out, direct that the provisions of paragraphs (iii) to (xvi), inclusive, shall not apply in respect of the valuation of property in the whole or a particular portion of such area.

(6) (i) Subject to the provisions of paragraph (ii) the basis of valuation of buildings shall be the estimated cost of erection at the time of valuation, less such allowances as may be considered due on account of structural depreciation, obsolescence or a change in the nature of the locality since the erection of the building concerned.

(ii) Where in the opinion of the Commissioner a general increase in the cost of erection of buildings is due to exceptional circumstances or where a general temporarily inflated cost of erection is in his opinion due to special reasons, he may fix a percentage whereby such estimated cost of erection shall be reduced in respect of any valuation determined by him. The basis of valuation shall in such a case be such reduced amount less such allowances as may be considered due on account of structural depreciation, obsolescence, or a change in the nature of the locality since the erection of the building concerned.

(7) Valuation rolls shall be prepared in such form and manner as may be prescribed by the Commissioner and shall set out in respect of each separate property the following particulars under separate headings:

- (i) The name of the owner or registered occupier of the land;
- (ii) the situation, description and extent of the land;
- (iii) the value of the site, of the buildings and improvements;
- (iv) the nature and value of improvements referred to in regulation 6 (4) (ii);
- (v) the nature and value of beneficial improvements, other than those referred to in regulation 6 (4) (ii).

(vi) die waarde van die eiendom min die waarde van die nuttige verbeterings daarop; en

(vii) sodanige ander besonderhede as wat die Kommissaris voorskryf.

(8) Die waarderingshof moet, sodra 'n algemene waarderingslys opgestel is, en kan, sodra 'n gedeelte van 'n algemene waarderingslys opgestel is, 'n kennisgewing in die *Staatskoerant* en in minstens een Engelse en een Afrikaanse nuusblad wat in die gebied versprei word, laat publiseer waarin—

(i) vermeld word dat 'n eksemplaar van sodanige waarderingslys of gedeelte daarvan, na gelang van die geval, by die kantoor van die bestuursraad en gedurende die ure wat in sodanige kennisgewing bepaal word, ter insae lê;

(ii) enige eienaar of geregistreerde okkupeerder van onroerende goed in die bestuursraadgebied wat beswaar het teen die waarderingslys, aangesê word om sy beswaar skriftelik by die sekretaris van die waarderingshof in te dien voor of op 'n bepaalde datum minstens 21 dae vanaf die datum van publikasie van die kennisgewing in die *Staatskoerant*;

(iii) vermeld word dat 'n beswaarmaker die gronde moet meld waarop sy besware gegrond is asook die bedrag van die verlaging, indien daar is, waarom hy aansoek doen;

(iv) die datum en plek vermeld word waarop die waarderingshof sal vergader om besware teen die lys te oorweeg en daaroor te beslis: Met dien verstande dat sodanige datum minstens 14 dae moet wees na die datum waarop die tyd vir die indiening van besware verstryk het; en

(v) die aandag gevestig word op die feit dat iemand wat nie sy beswaar op die wyse en binne die tyd wat by paragrafe (ii) en (iii) voorgeskryf word, voltooi en ingedien het nie, nie geregtig is om deur die waarderingshof aangehoor te word nie.

In plaas daarvan dat voornoemde kennisgewing in een Engelse en een Afrikaanse nuusblad gepubliseer word, kan dit in Engels en in Afrikaans gepubliseer word in 'n nuusblad wat in albei amptelike tale van die Republiek gepubliseer en in die gebied van die waarderingshof versprei word.

(9) Voor of op die sewende dag na die eerste publikasie van die kennisgewing genoem in subregulasie (8) laat die waarderingshof 'n kennisgewing beteken aan iedereen wie se naam op die waarderingslys as eienaar of geregistreerde okkupeerder van onroerende goed verskyn, waarin die totale waardering van sy onroerende goed en die waarde van nuttige verbeterings uiteengesit word. Die nie-ontvangs van sodanige kennisgewing maak nie die waarderingslys of die verrigtinge van die waarderingshof ongeldig nie.

(10) Op die datum en plek wat ingevolge subregulasie (8) (iv) bekendgemaak word, gaan die waarderingshof daartoe oor om besware teen die waarderingslys te oorweeg en daaroor te beslis: Met dien verstande dat die waarderingshof nie verhinder word om die waardering van enige ander eiendom te oorweeg en vas te stel nie. Die waarderingshof kan sodanige wysigings in die waarderingslys ten opsigte van afsonderlike enkele eiendomme aanbring as wat vir hom raadsaam blyk te wees en kan enige waardering bekrachtig, verhoog of verlaag, of besware daarteen ingebring is al dan nie, behoudens die volgende bepalinge:

(i) Die waarderingshof oorweeg geen beswaar nie, tensy—

(a) die beswaar in die besit van die sekretaris van die hof was voor of op die datum bepaal ingevolge subregulasie (8) (ii) en tensy die beswaar voltooi is soos by subregulasie (8) (iii) vereis word; of

(vi) the value of the property less the value of beneficial improvements thereon; and

(vii) such other particulars as may be prescribed by the Commissioner.

(8) The valuation court shall, as soon as a general valuation roll has been prepared, and may, as soon as any portion of a general valuation roll has been prepared, cause a notice to be published in the *Government Gazette* and in at least one English and one Afrikaans newspaper circulating in the area—

(i) stating that a copy of such valuation roll or a portion thereof, as the case may be, is open for inspection at the office of the board of management during the hours specified in such notice;

(ii) calling upon any owner or registered occupier of immovable property in the area of the board of management who has any objection to the valuation roll to lodge his objection with the secretary of the valuation court, in writing, before or on a specified date which shall be at least 21 days from the date of publication of the notice in the *Government Gazette*;

(iii) stating that an objector must set out the grounds upon which his objection is based and the amount of relief, if any applied for by him;

(iv) stating the date on which and the place at which the valuation court will sit to consider and decide on objections to the roll: Provided that such date shall be at least 14 days after the date on which the time for the lodging of objections has expired; and

(v) inviting attention to the fact that no person who has not completed and submitted his objection in the manner and within the time prescribed by paragraphs (ii) and (iii) will be entitled to be heard by the valuation court.

In lieu of publishing the aforesaid notice in one English and one Afrikaans newspaper it may be published in English and in Afrikaans in a newspaper published in both official languages of the Republic and circulating in the area of the valuation court.

(9) The valuation court shall not later than seven days after the first publication of the notice referred to in subregulation (8) cause a notice to be served on every person whose name appears on the valuation roll as the owner or registered occupier of immovable property, setting out the total valuation of his immovable property and the value of beneficial improvements. Non-receipt of such a notice shall not invalidate the valuation roll or the proceedings of the valuation court.

(10) The valuation court shall on the date and at the place notified under subregulation (8) (iv) proceed to consider the objections to the valuation roll and to decide thereon: Provided that the valuation court shall not be precluded from considering and deciding on the valuation of any other property. The valuation court may make such amendments in the valuation roll in respect of separate individual properties as may seem expedient to the court and may confirm, increase or reduce any valuation whether it be objected to or not, subject to the following provisions:

(i) The valuation court shall not consider any objection unless—

(a) such objection was in the hands of the secretary of the court by the date specified under subregulation (8) (ii) and unless such objection has been completed as required by subregulation (8) (iii); or

(b) die waarderingshof van mening is dat daar omstandighede bestaan wat die oorweging van die beswaar regverdig, al is die bepalings van paragraaf (i) (a) nie nagekom nie.

Indien die beswaarmaker wie se beswaar deur die waarderingshof oorweeg word, verlang om in eie persoon of deur middel van 'n verteenwoordiger aangehoor te word of om getuienis *viva voce* af te lê of om getuienis aan te voer, dan hoor die waarderingshof hom of sy verteenwoordiger aan of laat hom toe om sodanige getuienis af te lê of aan te voer, na gelang van die geval.

(ii) Die waardering wat deur 'n waardeerder op 'n eiendom geplaas word, word as korrek beskou totdat die teendeel bewys word.

(iii) Alle getuienis wat voor die hof afgelê word, word onder eed afgelê of onder bevestiging waar laasgenoemde regtens veroorloof word.

(iv) Die voorsitter van die waarderingshof neem die eed of bevestiging af van iedereen wat getuienis *viva voce* voor die hof aflê.

(v) Die hof kan van tyd tot tyd verdaag indien hy dit dienstig ag.

(vi) (a) Die waardering van 'n eiendom word nie verhoog nie, tensy 'n kennisgewing minstens sewe dae voor die sitting van die waarderingshof waarop dit die voorneme is om die voorgestelde verhoging van die waardering van die eiendom te oorweeg, aan die eienaar of geregistreerde okkupeerder van die eiendom beteken is waarin hy in kennis gestel word van sodanige voorneme en meegedeel word dat hy òf self òf deur middel van sy verteenwoordiger voor die waarderingshof kan verskyn op 'n plek en gedurende 'n tydperk wat in die kennisgewing bepaal word, om die verhoging van die waardering te bestry.

(b) As 'n eienaar of geregistreerde okkupeerder in subparagraaf (a) genoem, verlang om in eie persoon of deur middel van sy verteenwoordiger aangehoor te word of om getuienis *viva voce* af te lê of om getuienis aan te voer, dan hoor die waarderingshof hom of sy verteenwoordiger aan of laat hom toe om sodanige getuienis af te lê of aan te voer, na gelang van die geval.

(vii) As 'n lid van die waarderingshof tydens die hofsitting inligting wil verstrek in verband met 'n eiendom waarvan die waardering oorweeg word, doen hy dit in die openbaar in die ope hof.

(viii) Die waarderingshof verlaag of verhoog nie die waardering van die hele of 'n gedeelte van 'n landelike gebied met 'n persentasie nie.

(ix) Die verteenwoordiger, soos voornoem, van enige beswaarmaker of eienaar of geregistreerde okkupeerder moet behoorlik deur sodanige beswaarmaker of eienaar of geregistreerde okkupeerder skriftelik daartoe gemagtig wees, tensy sodanige verteenwoordiger 'n advokaat of prokureur is wat geregtig is om voor enige geregshof in die Republiek op te tree.

(x) 'n Bestuursraad kan enige persoon skriftelik magtig om voor 'n waarderingshof te verskyn ten einde vertoë namens sodanige bestuursraad te rig in verband met die waardering van enige onroerende goed: Met dien verstande dat 'n bestuursraad wat sodanige vertoë wil rig in verband met 'n waardering wat in 'n tussenwaarderingslys voorkom, die waarderingshof te dien effekte in kennis moet stel voor of op die dag waarop die tyd vir besware verstryk. Enige beswaar wat die hof wettiglik kan oorweeg, lê ter insae van sodanige persoon en hy is geregtig om getuienis aan te voer en enige getuie wat voor die hof getuienis aflê, te kruisvra.

(xi) (a) Enige verandering wat 'n waarderingshof in 'n waarderingslys aanbring het waardeur die waarde van enige enkele eiendom met 20 persent of meer gewysig

(b) the valuation court is of the opinion that there are circumstances warranting the consideration of the objection, although the provisions of paragraph (i) (a) have not been complied with.

If an objector whose objection is being considered by the valuation court desires to be heard in person or through a representative or to give evidence *viva voce* or to call evidence the valuation court shall hear him or his representative or allow him to give or call such evidence, as the case may be.

(ii) The valuation placed on a property by the valuator shall be deemed to be correct until the contrary is proved.

(iii) All evidence given before the court shall be given on oath or affirmation where the latter is legally permissible.

(iv) The chairman of the valuation court shall administer the oath to or accept an affirmation from every person who gives evidence *viva voce* before the court.

(v) The court may adjourn from time to time as it may deem expedient.

(vi) (a) The valuation of a property shall not be increased unless a notice has been served on the owner or registered occupier of the property at least seven days prior to the sitting of the valuation court at which it is intended to consider the proposed increase of the valuation of the property, informing him of such intention and advising him that he may appear before the valuation court, either in person or through a representative, at a place and during a time specified in the notice to oppose the increase of the valuation.

(b) If an owner or registered occupier referred to in subparagraph (a) desires to be heard in person or through his representative or to give evidence *viva voce* or to call evidence, the valuation court shall hear him or his representative or allow him to give or call such evidence, as the case may be.

(vii) If, while the court is sitting, any member of the court is desirous of giving information in regard to a property the valuation of which is being considered, he shall do so publicly in open court.

(viii) The valuation court shall not reduce or increase the valuation of the whole or any portion of a rural area by a percentage.

(ix) The representative, as aforesaid, of any objector or owner or registered occupier shall be duly authorised thereto in writing by such objector owner or registered occupier, unless such representative is an advocate or attorney entitled to appear in any court of law in the Republic.

(x) A board of management may authorise any person in writing to appear before a valuation court for the purpose of making representations on behalf of such board of management in regard to the valuation of any immovable property: Provided that a board of management desiring to make such representations in regard to a valuation appearing in an interim valuation roll shall notify the valuation court to that effect not later than the day on which the time for objections expires. Such person shall have access to any objection which the court may lawfully consider and shall be entitled to adduce evidence and to cross-examine any witness who gives evidence before the court.

(xi) (a) Any alteration which has been made by a valuation court to a valuation roll and which alters the value of any single property to the extent of 20 per cent or

word, word binne een week na die eindsitting van die waarderingshof deur die sekretaris van die hof aan die Kommissaris gerapporteer. Die sekretaris verstrek in sodanige 'n verslag die redes waarom die verandering deur die hof aangebring is.

(b) Sodra 'n waarderingslys of gedeelte van 'n waarderingslys deur 'n waarderingshof aanvaar is, word dit deur die voorsitter en die sekretaris van die hof te dien effekte gewaarmerk en aan die Kommissaris gestuur.

(xii) Behoudens aan die bepalinge van subregulasies (10) (xiv), (10) (xv) en regulasie 8 (1) tot (4) is die beslissing van die waarderingshof ten opsigte van die waardering van 'n eiendom afdoende en bindend.

(xiii) Geen waardering op 'n waarderingslys wat ingevolge die Wet opgestel is, is omrede van 'n fout of verskil in die beskrywing van 'n eiendom of in die naam van 'n eienaar of geregistreerde okkuperder daarvan ongeldig of word daardeur geraak nie en geen waarderingslys wat ingevolge die Wet opgestel is, mag omrede van 'n informaliteit betwis of tersyde gestel word nie.

(xiv) (a) As dit te eniger tyd nadat die waarderingslys finaal deur die waarderingshof aanvaar is, blyk dat 'n fout voorgekom het, kan sodanige fout na behoorlike ondersoek deur die Kommissaris of by 'n tussenwaardering reggestel word.

(b) As 'n bestuursraad oortuig is dat 'n gebou geheel en al gesloop of vernietig is, kan hy, en moet hy op versoek van die eienaar of geregistreerde okkuperder, die waardering daarvan van die waarderingslys laat verwyder. Die bestuursraad moet die Kommissaris van enige sodanige verwydering in kennis stel.

(xv) (a) As die Kommissaris van mening is dat die bepalinge van die Wet in verband met die uitvoering van 'n waardering of die oorweging en aanname van 'n waarderingslys nie nagekom is nie, kan hy die waarderingslys aan die waarderingshof stuur om sodanige lys of die waardering van enige eiendom wat daarin voorkom te heroorweeg en daaroor te besliss aan die hand van die punte deur die Kommissaris geopper.

(b) Die bepalinge van hierdie regulasies ten opsigte van die oorweging en aanname van waarderingslyste is *mutatis mutandis* van toepassing op enige sodanige heroorweging en beslissing deur die waarderingshof.

(11) (i) As die aangewese lid die mening toegedaan is dat 'n landelike gebied of gedeelte daarvan nie ooreenkomstig die bepalinge van hierdie regulasies gewaardeer is of dat 'n waardering nie behoorlik opgestel is nie, het hy die reg om te gelas dat 'n herwaardering van sodanige landelike gebied of gedeelte daarvan uitgevoer word deur waardeerders wat deur hom aangestel word.

(ii) Die bepalinge van hierdie regulasies is *mutatis mutandis* van toepassing op enige herwaardering wat kragtens paragraaf (i) gelas word.

(12) (i) Waar onroerende goed wat as 'n geheel waardeer is, onder twee of meer eienaars of geregistreerde okkuperders onderverdeel word, word die waardering van die onroerende goed deur die eienaars of geregistreerde okkuperders van die onderverdeelde gedeeltes toegedeel.

(ii) Waar 'n eienaar of geregistreerde okkuperder van onroerende goed wat as 'n geheel waardeer is, een of meer gedeeltes daarvan van die hand sit, word die waardering van die hele eiendom toegedeel onder die oorspronklike eienaar of geregistreerde okkuperder en die persoon of persone aan wie hy bedoelde gedeelte of gedeeltes van die eiendom oordra, en wel in die verhouding waartoe die oorspronklike eienaar of geregistreerde okkuperder en die betrokke nuwe eienaar of eienaars of geregistreerde okkuperder of geregistreerde okkuperders ooreenkom.

more shall be reporter to the Commissioner by the secretary of the valuation court within one week of the final sitting of the court. The secretary shall embody in such report the reasons why the alteration was made by the court.

(b) As soon as a valuation roll or a portion of a valuation roll has been adopted by a valuation court it shall be certified to that effect by the chairman and the secretary of the court and transmitted to the Commissioner.

(xii) Subject to the provisions of subregulations (10) (xiv), (10) (xv) and regulation 8 (1) to (4), the decision of the valuation court as to the valuation of property shall be final and binding.

(xiii) No valuation contained in a valuation roll framed under the Act shall be rendered void or be affected by reason of a mistake or variance in the description of a property or in the name of an owner or registered occupier thereof and no valuation roll compiled in terms of the Act shall be challenged or set aside by reason of any informality.

(xiv) (a) If at any time after the valuation roll has been finally adopted by the valuation court it is found that an error has occurred, such error may after due enquiry be rectified by the Commissioner or at an interim valuation.

(b) If a board of management is satisfied that a building has been totally demolished or destroyed, it may, and shall at the request of the owner or registered occupier, cause the valuation thereof to be removed from the valuation roll. The board of management shall notify the Commissioner of any such removal.

(xv) (a) If the Commissioner is of the opinion that the provisions of the Act in regard to the making of a valuation or the consideration and adoption of a valuation roll have not been complied with, he may remit the valuation roll to the valuation court for its reconsideration of and its decision on such roll or the valuation of any property appearing therein, in the light of the points raised by the Commissioner.

(b) The provisions of these regulations in regard to the consideration and adoption of valuation rolls shall apply *mutatis mutandis* in regard to any such reconsideration and decision by the valuation court.

(11) (i) If the designated member is of opinion that any rural area or portion thereof has not been valued in conformity with the provisions of these regulations or that a valuation has not been properly compiled, he shall have the right to direct that a revaluation of such rural area or portion thereof shall be made by valuers appointed by him.

(ii) The provisions of these regulations shall apply *mutatis mutandis* to any revaluation directed to be made in terms of paragraph (i).

(12) (i) Where immovable property valued as a whole is subdivided amongst two or more owners or registered occupiers, the valuation of the immovable property shall be apportioned by the owners or registered occupiers of the subdivided portions.

(ii) Where an owner or registered occupier of immovable property valued as a whole disposes of one or more portions thereof, the valuation of the whole property shall be apportioned amongst the original owner or registered occupier and the person or persons to whom he transfers such portion or portions of the property, in such proportions as may be agreed upon between the original owner or registered occupier and the new owner or owners or registered occupier or registered occupiers concerned.

(iii) By gebrek aan 'n ooreenkoms ingevolge paragraaf (i) of (ii) binne 'n tydperk wat die Kommissaris bepaal, laat die Kommissaris 'n toedeling op koste van die betrokke persone uitvoer. As die aangewese lid die toedeling goedkeur, is dit afdoende. Indien die aangewese lid die toedeling nie goedkeur nie, kan hy sodanige verandering daaraan maak as wat hy billik ag, en die gewysigde toedeling is afdoende.

(13) Elke waarderingstelsel tree in werking op 'n datum deur die aangewese lid vasgestel.

Tussenwaardering

7. (1) (i) Die aangewese lid kan te eniger tyd 'n tussenwaardering in 'n landelike gebied laat uitvoer en 'n tussenwaardering moet minstens een keer elke kalenderjaar in elke landelike gebied uitgevoer word tensy die aangewese lid vrystelling van sodanige vereiste verleen indien die omstandighede na sy mening sodanige optrede regverdig.

(ii) By 'n tussenwaardering genoem in paragraaf (i) is die volgende onroerende goed aan waardering onderworpe:

(a) Onroerende goed wat by die vorige algemene waardering weggelaat is;

(b) 'n gebou wat opgerig of herbou of waaraan aangebou of verander is of wat gedeeltelik vernietig of gesloop is of enige verbetering hoegenaamd;

(c) onroerende goed waarvan die waarde weens die werking van 'n dorpsaanlegskema of enige bestuursraad of openbare werk of onderneming gestyg of gedaal het;

(d) grond waarvan die waarde wesenlik gedaal het weens oorstroming, brand of ander rampe;

(e) onroerende goed waarvan die waarde wesenlik gestyg of gedaal het weens enige ander oorsaak eie aan sodanige eiendom; en

(f) onroerende goed wat by 'n landelike gebied ingelyf is omdat die grense van sodanige gebied uitgebrei is.

(iii) Die aangewese lid laat 'n tussenwaardering van enige bepaalde onroerende goed van die aard beskryf in paragraaf (ii) uitvoer indien hy deur die bestuursraad of die eienaar of geregistreerde okkupeerder van sodanige eiendom daartoe versoek word.

(2) Waar grond in persele onderverdeel is, kan die aangewese lid na goeddunke van tyd tot tyd 'n tussenwaardering laat uitvoer van alle sodanige persele of van dié persele wat hy bepaal en van enige resterende gedeelte wat die oorspronklike eienaar behou het of van dié gedeelte van sodanige resterende gedeelte as wat hy bepaal: Met dien verstande dat waar 'n perseel by 'n tussenwaardering afsonderlik gewaardeer is, die waardering van die grond waaruit sodanige perseel bestaan, van krag bly tot die volgende algemene waardering.

(3) Die aangewese lid kan na goeddunke van tyd tot tyd 'n tussenwaardering laat uitvoer van enige onroerende goed in regulasie 6 (12) genoem, of van enige gedeelte van sodanige onroerende goed as wat hy bepaal, ondanks andersluidende bepalings in daardie regulasie vervat.

(4) (i) Sodra 'n tussenwaarderingstelsel gereed is, laat die Kommissaris 'n kennisgewing beteken aan die persoon wie se naam op die waarderingstelsel verskyn as die eienaar of geregistreerde okkupeerder van die onroerende goed wat deur die tussenwaardering geraak word, waarin—

(a) die bedrag van die waardering vasgestel deur die persoon wat die onroerende goed waardeur het, vermeld word;

(b) die persoon aan wie die kennisgewing beteken word, aangesê word om enige beswaar wat hy teen die

(iii) Failing agreement under paragraph (i) or (ii) within a period determined by the Commissioner, the Commissioner shall cause an apportionment to be made at the expense of the persons concerned. Such apportionment shall, if approved by the designated member, be final. In the event of the apportionment not being approved by the designated member, he may make such alteration thereto as he may deem equitable, whereupon the altered apportionment shall be final.

(13) Every valuation roll shall come into operation on a date determined by the designated member.

Interim valuations

7. (1) (i) The designated member may at any time cause an interim valuation to be made in a rural area, and an interim valuation shall be made in each rural area at least once in every calendar year unless the designated member grants dispensation from such requirements where in his opinion the circumstances warrant such action.

(ii) At an interim valuation referred to in paragraph (i), the following immovable property shall be subject to valuation:

(a) Immovable property omitted from the last general valuation;

(b) any building which has been erected or reconstructed or to which any addition or alteration has been made or which has been partially destroyed or demolished or any improvement whatsoever;

(c) immovable property which has appreciated or depreciated by reason of the operation of a town-planning scheme or any board of management or public work or undertaking;

(d) land which has materially depreciated through flood, fire or other disaster;

(e) immovable property which has materially appreciated or depreciated through any other cause peculiar to such property; and

(f) immovable property incorporated in a rural area by reason of the boundaries of such area having been extended.

(iii) The designated member shall cause an interim valuation to be made of any particular immovable property of the nature described in paragraph (ii), if he is requested to do so by the board of management or the owner or registered occupier of such property.

(2) Where land has been subdivided into allotments the designated member may in his discretion from time to time cause an interim valuation to be made of all such allotments or of such allotments as he may determine and of any remaining portion retained by the original owner or such portion of such remainder as he may determine: Provided that where an allotment has been separately valued at an interim valuation the valuation of the land comprised in such allotment shall remain in force until the next general valuation.

(3) The designated member may from time to time in his discretion cause an interim valuation to be made of any immovable property referred to in regulation 6 (12) or of any portion of such immovable property as he may determine, anything to the contrary in that regulation notwithstanding.

(4) (i) As soon as an interim valuation roll has been completed the Commissioner shall cause a notice to be served on the person whose name appears on the valuation roll as the owner or registered occupier of the immovable property affected by the interim valuation—

(a) stating the amount of the valuation fixed by the person who valued the immovable property;

(b) calling upon the person on whom the notice is served to lodge any objection he may have to the

waardering het, skriftelik by die sekretaris van die waarderingshof in te dien voor of op 'n bepaalde datum minstens sewe dae na die betekening van die kennisgewing;

(c) vermeld word dat 'n beswaarmaker die grond moet meld waarop sy beswaar gebaseer is asook die bedrag van die verlaging as daar is, waarom hy aansoek doen;

(d) vermeld word dat indien 'n beswaar soos voornoem ingedien of 'n kennisgewing van vertoë soos in regulasie 6 (10) (x) vermeld, ontvang word, die waarderingshof op 'n bepaalde plek en op 'n bepaalde datum (wat minstens sewe dae moet wees na die datum waarop die tyd vir die indiening van besware verstryk het) sal sit om sodanige besware of vertoë te oorweeg en daaroor te beslis; en

(e) die aandag gevestig word op die feit dat as die persoon aan wie die kennisgewing beteken word, enige beswaar wat hy het nie op die wyse en binne die tyd wat by paragraaf (i) (b) en (c) voorgeskryf word, voltooi en indien nie, hy nie geregtig is om deur die waarderingshof aangehoor te word nie: Met dien verstande dat die nie-ontvangs van sodanige kennisgewing nie die skattingslys of die verrigtinge van die waarderingshof ongeldig maak nie.

(ii) Indien 'n beswaar teen die waarderingslys ingedien of 'n kennisgewing van vertoë soos in regulasie 6 (10) (x) vermeld, ontvang is, gaan die waarderingshof op die datum en plek wat ooreenkomstig paragraaf (i) (d) bekendgemaak is, voort om sodanige beswaar of vertoë te oorweeg en daaroor te beslis en is die bepalinge van regulasie 6 (10) *mutatis mutandis* van toepassing.

(5) (i) As een of meer eiendomme by 'n tussenwaardeering gewaardeer word en die gesamentlike waarderings van sodanige eiendom of eiendomme altesame R10 000 nie te bowe gaan nie, dan kan die funksies van die waarderingshof deur die Kommissaris uitgevoer word en is die bepalinge van subregulasie (4) (i) en regulasie 6 (10) in dié geval *mutatis mutandis* van toepassing. Behoudens die bepalinge van regulasies 6 (10) (xiv), 6 (10) (xv), 8 (1) tot 8 (4) en 9 (11) is die beslissing van die Kommissaris afdoende.

(ii) As die Kommissaris die funksies van die waarderingshof uitvoer, kan hy die waarderingslys ondanks die bepalinge van paragraaf (i) te eniger tyd na die waarderingshof verwys om dit te behandel en daaroor te beslis in ooreenstemming met die bepalinge van hierdie regulasies.

Appel teen waarderings

8. (1) (i) Die beslissing van die waarderingshof is onderworpe aan appel na die aangewese lid wie se beslissing finaal is.

(ii) 'n Appel soos voornoem, kan aangeteken word—

(a) deur die eienaar of geregistreerde okkupeerder van die betrokke eiendom;

(b) deur die bestuursraad binne wie se gebied die betrokke eiendom geleë is; of

(c) deur die Kommissaris.

(2) Binne 90 dae na die datum waarop die beslissing waarteen appel aangeteken gaan word, gevel is, word kennis van appel gegee deur aan die sekretaris van die waarderingshof en aan die verweerder 'n skriftelike kennisgewing te beteken waarin die gronde van die appel uiteengesit word.

(3) Die appelaak bestaan uit 'n afskrif van die waardering, die beswaar daarteen, die beslissing van die waarderingshof, 'n afskrif van die notule van die hof met betrekking tot die geskilpunt, die kennisgewing van appel en die stukke in subregulasie (4) genoem.

valuation with the secretary of the valuation court in writing not later than a specified date which shall be at least seven days after the service of the notice;

(c) stating that an objector must set out the grounds upon which his objection is based and the amount of relief, if any, applied for by him;

(d) stating that if any objection as aforesaid is lodged or a notice of representations as referred to in regulation 6 (10) (x) is received, the valuation court will sit at a specified place and on a specified date (which date shall be at least seven days after the date on which the time for lodging of objections expired) to consider and decide on such objections or representations; and

(e) inviting attention to the fact that if the person on whom the notice is served does not complete and submit any objection he may have, in the manner and within the time prescribed by paragraph (i) (b) and (c), he will not be entitled to be heard by the valuation court: Provided that non-receipt of such a notice shall not invalidate the valuation roll or the proceedings of the valuation court.

(ii) If an objection to the valuation roll has been lodged or a notice of representations as referred to in regulation 6 (10) (x) has been received, the valuation court shall on the date and at the place notified in accordance with paragraph (i) (d) proceed to consider and decide on such objection or representations, and the provisions of regulation 6 (10) shall apply *mutatis mutandis*.

(5) (i) Where one or more properties are valued at an interim valuation and the total valuation placed on such property or properties does not exceed in the aggregate R10 000, the functions of the valuation court may be performed by the Commissioner and the provisions of subregulation 4 (i) and regulation 6 (10) shall in such case be applied *mutatis mutandis*. The Commissioner's decision shall, subject to the provisions of regulations 6 (10) (xiv), 6 (10) (xv), 8 (1) to 8 (4) and 9 (11), be final.

(ii) Where the Commissioner is performing the functions of the valuation court, he may, notwithstanding the provisions of paragraph (i), at any time refer the valuation roll to the valuation court to deal with and decide on in accordance with the provisions of these regulations.

Appeal against valuations

8. (1) (i) The decision of the valuation court shall be subject to appeal to the designated member, whose decision shall be final.

(ii) An appeal as mentioned above may be brought—

(a) by the owner or registered occupier of the property concerned;

(b) by the board of management within whose area the property concerned is situated; or

(c) by the Commissioner.

(2) Within 90 days of the date on which the decision appealed against was given, notice of appeal shall be given by serving on the secretary of the valuation court and the respondent a notice in writing stating the point or points forming the ground of appeal.

(3) The case on appeal shall consist of a copy of the valuation, the objection thereto, the decision of the valuation court, a copy of the minutes of the court relative to the point at issue, the notice of appeal, and the documents referred to in subregulation (4).

(4) Die volgende bepalings is van toepassing op elke appèlsaak:

(i) Binne 60 dae na die datum waarop 'n kennisgewing van appèl ooreenkomstig subregulasie (2) ingedien is, beteken die appellante aan die verweerder 'n konsep van die geskilpunte vir sy goedkeuring.

(ii) Binne 60 dae nadat die konsep aan hom beteken is, stuur die verweerder dit of goedgekeur of verander, na sy goeëdunke, aan die appellante terug wat, as hy die konsep goedkeur of die veranderings aanvaar, drie afskrifte daarvan maak. Een afskrif word deur die partye of hul prokureurs onderteken voordat dit aan die sekretaris van die waarderingshof beteken word.

(iii) As die partye dit nie eens is oor die vorm van die konsep nie, dan word dit sonder meer deur die appellante aan die sekretaris van die waarderingshof gestuur, en nadat die voorsitter van die waarderingshof die partye of een van hulle of hul prokureurs, na sy goeëdunke, gehoor het, stel hy die konsep vas en stuur dit aan die appellante terug, deur wie drie afskrifte van die konsep soos vasgestel gemaak word.

(iv) Binne sewe dae nadat die konsep soos hierbo, goedgekeur of vasgestel is, word die afskrifte aan die sekretaris van die waarderingshof beteken, wat een van die afskrifte deur die voorsitter van die hof laat onderteken, en daardie afskrif maak dan deel van die appèlsaak uit.

(v) Die sekretaris vergelyk elkeen van die ander twee afskrifte met die afskrif wat aldus onderteken is, en hy bewaar een afskrif in sy kantoor en beteken die ander een aan die verweerder.

(vi) Die sekretaris lê die appèlsaak aan die aangewese lid voor, wie se beslissing finaal is.

(5) Die feit dat 'n appèl hangende is, raak of benadeel intussen nie die beslissing van die waarderingshof of die beslissing van die Kommissaris ingevolge regulasie 7 (5) nie.

Algemeen

9. (1) Die Kommissaris verskaf 'n afskrif van die waarderingsslys aan die bestuursraad van die gebied waarop sodanige lys betrekking het.

(2) Iedereen het die reg om te alle redelike tye die gedeelte van die waarderingsslys te ondersoek wat by die kantoor van die bestuursraad gehou word en om uittreksels uit hierdie gedeelte van die waarderingsslys te neem: Met dien verstande dat—

(i) sodanige persoon die gelde betaal soos van tyd tot tyd deur die Kommissaris voorgeskryf; en

(ii) geen geld betaalbaar is nie as 'n geregistreerde okkupeerder of eienaar van onroerende goed of 'n persoon wat skriftelik deur hom daartoe gemagtig is, slegs dié gedeelte van die waarderingsslys ondersoek wat betrekking het op die onroerende goed van sodanige geregistreerde okkupeerder of eienaar, of 'n uittreksel uit slegs daardie gedeelte van die lys neem.

(3) Die koste van waardering of herwaardering beteken alle uitgawes hoegenaamd wat in verband met die waardering of herwaardering aangegaan word, met inbegrip van alle bedrae betaalbaar ingevolge regulasies 3 (1) (iv), 3 (3) (iii) en 4 (9) of ten opsigte van salarisse en reis- en verblyfkoste van waardeerders genoem in regulasie 3 (1) (v). Die koste van waardering en herwaardering word in die eerste instansie betaal uit gelde wat die Uitvoerende Bestuur van die Verteenwoordigende Kleurlingraad vir dié doel beskikbaar stel, maar die bestuursraad in wie se gebied die waardeerde of herwaardeerde eiendom geleë is, betaal aan die Administrasie die bedrae wat sodanige bestuursraad ingevolge artikel 33 (2) van die Wet moet betaal.

(4) The following provisions shall apply to every case on appeal:

(i) The appellant shall within 60 days of the date on which a notice of appeal has been lodged in terms of subregulation (2) serve on the respondent a draft of the points at issue for his approval.

(ii) The respondent shall within 60 days of the draft having been served on him return it either approved or altered, as he may deem fit, to the appellant who, if the draft is approved by him or if the alterations are accepted by him, shall make three copies thereof. One copy shall be signed by the parties or their attorneys before it is served on the secretary of the valuation court.

(iii) If the parties do not agree as to the form of the draft it shall forthwith be forwarded by the appellant to the secretary of the valuation court and the chairman of the valuation court shall, after hearing the parties or either of them or their attorneys, as he may think fit, settle the draft and return it to the appellant by whom it shall be copied in triplicate as settled.

(iv) Within seven days of the draft having been agreed upon or settled as aforesaid the copies shall be served on the secretary of the valuation court who shall have one of the copies signed by the chairman of the court and that copy shall thereupon form part of the case on appeal.

(v) Each of the other two copies shall be compared by the secretary with the copy so signed and he shall file one copy in his office and serve the other on the respondent.

(vi) The secretary shall submit the case on appeal to the designated member whose decision shall be final.

(5) The fact that an appeal is pending shall not in the meantime affect or prejudice the decision of the valuation court or the decision of the Commissioner under regulation 7 (5).

General

9. (1) The Commissioner shall supply a copy of the valuation roll to the board of management of the area to which such roll relates.

(2) Any person shall have the right at all reasonable times to inspect the portion of the valuation roll kept in the offices of the board of management and to make extracts from such portion of the valuation roll: Provided that—

(i) such person shall pay such fees as may from time to time be prescribed by the Commissioner; and

(ii) no fee shall be payable where a registered occupier or owner of immovable property or a person authorised thereto by him in writing inspects only that portion of the valuation roll which relates to the immovable property of such registered occupier or owner, or makes an extract from that portion of the roll only.

(3) The cost of valuation or re-valuation shall be all expenditure, whatsoever, incurred in connection with the valuation or re-valuation, including all amounts payable under regulations 3 (1) (iv), 3 (3) (iii) and 4 (9) or in respect of salaries and subsistence and transport allowances of valuers referred to in regulation 3 (1) (v). The cost of valuation and re-valuation shall in the first instance be paid out of moneys appropriated by the Executive of the Coloured Persons Representative Council for the purpose, but the board of management in whose area the property valued or re-valued is situated shall pay to the Administration the amounts due by such board of management in terms of section 33 (2) of the Act.

(4) 'n Sertifikaat onderteken deur die Kommissaris waarin die koste verbonde aan die uitvoering van 'n waardering of herwaardering aangegee word, is sonder enige verdere bewys *prima facie* bewys in alle howe en plekke van die bedrag van die koste verbonde aan die uitvoering van sodanige waardering of herwaardering.

(5) (i) 'n Kennisgewing of dokument wat ingevolge hierdie regulasies aan iemand beteken moet word, kan op enige van die volgende maniere beteken word:

- (a) Aan bedoelde persoon self;
- (b) deur die kennisgewing of dokument by sy sake- of woonplek af te lewer; of
- (c) deur 'n gefrankeerde brief met die kennisgewing of dokument daarin en geadresseer aan die persoon aan wie die kennisgewing of dokument beteken moet word, na sy laasbekende woon- of sakeplek te pos.

(ii) 'n Kennisgewing of dokument word as beteken ingevolge paragraaf (i) (c) beskou—

- (a) as 'n brief wat die kennisgewing of dokument bevat, behoorlik geadresseer, gefrankeer en gepos is; en
- (b) op die tydstop wat bedoelde brief in die gewone loop van die pos afgelewer sou gewees het;

tensy daar bewys word dat sodanige brief nie by die plek waarheen dit geadresseer is, afgelewer is nie.

(6) Elke bestuursraad moet 'n register van alle onroerende goed in sy gebied en 'n kaart van sy gebied hou wat bygewerkte inligting verstrek in verband met die verkope van sodanige goed.

(7) (i) 'n Waardeerder het toegang tot enige register wat ingevolge die Wet en hierdie regulasies gehou word deur 'n bestuursraad in wie se gebied die waardeerder sy amp beklee.

(ii) Die waarderingshof in wie se gebied die bestuursraad val, het toegang tot alle registers wat sodanige bestuursraad ingevolge die Wet en hierdie regulasies hou.

(8) (i) Die Kommissaris kan aan geregistreerde okkuppeers en eienaars van eiendomme 'n vraelys bestel waarin hulle aangesê word om inligting te verstrek in verband met aangeleenthede wat die waarde raak van die eiendomme wat deur hulle geokkupeer word of waarvan hulle die eienaars is, en om dit binne 'n vermelde tydperk, wat minstens 30 dae vanaf die datum van die vraelys moet wees, terug te stuur na 'n adres wat daarin vermeld word.

(ii) Iedereen wat—

- (a) in die vraelys enige inligting verstrek wat in enige wesenlike opsig vals is, wetende dat dit vals is;
- (b) weier of versuim om enige vraag in die vraelys na sy beste vermoë te beantwoord; of
- (c) weier of versuim om die vraelys binne die vermelde tydperk na die genoemde adres terug te stuur;

is skuldig aan 'n misdryf.

(9) Indien 'n waarderingshof of die voorsitter of sekretaris versuim om binne die tyd wat by hierdie regulasies bepaal word, of as geen tyd bepaal word nie, binne 'n tydperk wat die Kommissaris bepaal, 'n plig te vervul wat by hierdie regulasies aan sodanige waarderingshof, voorsitter of sekretaris, na gelang van die geval, opgelê word, het die aangewese lid die reg om, na behoorlike kennisgewing aan die hof of persoon wat aldus versuim, sodanige plig te vervul of laat vervul.

(10) As 'n bestuursraad versuim om 'n plig wat by hierdie regulasies aan hom opgelê word, te vervul binne die tyd wat by die Wet of by hierdie regulasies bepaal word, of, as geen tyd bepaal word nie, binne 'n tydperk wat die Kommissaris bepaal, het die Kommissaris die reg om, na behoorlike kennisgewing aan sodanige bestuursraad, die plig op koste van die bestuursraad te vervul of te laat vervul.

(4) A certificate under the hand of the Commissioner specifying the cost of carrying out a valuation or re-valuation shall without any further proof be *prima facie* evidence in all courts and places of the amount of the cost of carrying out such valuation or re-valuation.

(5) (i) A notice or document required to be served on any person under these regulations may be served in any of the following ways:

- (a) On such person personally;
- (b) by delivering the notice or document at his place of business or his place of residence; or
- (c) by posting a prepaid letter containing the notice or document and addressed to the person on whom the notice or document is to be served, to his last known place of residence or his last known place of business.

(ii) A notice or document shall be deemed to have been served in terms of paragraph (i) (c)—

- (a) if a letter containing the notice or document has been properly addressed prepaid and posted; and
- (b) at the time when such letter would be delivered in the ordinary course of post;

unless it is proved that such letter was not delivered at the place to which it was addressed.

(6) Every board of management shall keep a register of all immovable properties in its area and a map of its area giving up-to-date information regarding sales of such properties.

(7) (i) A valuator shall have access to any register kept in terms of the Act and these regulations by a board of management in whose area he holds office.

(ii) The valuation court in whose area the board of management falls shall have access to all registers kept by such board of management in terms of the Act and these regulations.

(8) (i) The Commissioner may serve on registered occupiers and owners of properties a questionnaire requiring them to furnish information regarding matters affecting the value of the properties occupied or owned by them, and to return it within a stated period, being not less than 30 days from the date of the questionnaire, to an address mentioned therein.

(ii) Any person who—

- (a) furnishes in the questionnaire any information which is false in any material particular, knowing it to be false;
- (b) refuses or fails to answer to the best of his ability any question in the questionnaire; or
- (c) refuses or fails to return the questionnaire within the stated period to the address mentioned;

shall be guilty of an offence.

(9) If any valuation court or the chairman or secretary thereof fails to carry out any duty imposed by these regulations upon such valuation court, chairman or secretary, as the case may be, within the time prescribed by these regulations, or if no time be prescribed within a time prescribed by the Commissioner, it shall be lawful for the designated member after due notice to the court or person in default, to carry out or cause to be carried out such duty.

(10) If a board of management fails to carry out a duty imposed upon it by those regulations, within the time prescribed by the Act or these regulations, or, if no time be prescribed, within a period prescribed by the Commissioner, it shall be lawful for the Commissioner, after due notice to such board of management, to carry out or to cause to be carried out such duty at the expense of the board of management.

(11) 'n Waarderingshof kan by die aangewese lid appèl aanteken teen 'n bevel of lasgewing of beslissing gegee deur die Kommissaris kragtens die bepalings van hierdie regulasies as sodanige bevel, lasgewing of beslissing sodanige hof raak. Die beslissing van die aangewese lid is afdoende.

(12) Voor Juniemaand in elke jaar stel die Kommissaris ten opsigte van die onmiddellik voorafgaande kalenderjaar 'n jaarverslag op en oorhandig dit aan die aangewese lid, waarin besonderhede na sy goëddunke of volgens die ver-eistes van die aangewese lid aangaande die uitvoering van hierdie regulasies verstrekk word.

(13) Iedereen wat ingevolge die Wet of hierdie regulasies skuldig bevind word aan 'n misdryf waarvoor geen bepaalde straf voorgeskryf word nie, is strafbaar met 'n boete van hoogstens R100, of by wanbetaling, met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses (6) maande.

EERSTE BYLAE

DEEL I.—EEDVORM VIR LEDE VAN WAARDERINGSHOF

[SIEN REGULASIE 5 (2)]

Ek,, sweer dat ek na my beste kennis en vermoë en sonder vrees, guns of vooroordeel, getrou en onpartydig sal oordeel oor alle vraagstukke wat aan my as lid van hierdie hof voorgelê word. Voorts verklaar ek dat as 'n saak moontlik ontstaan waarby ek, my eggenote, my vennoot, 'n familiebetrekking binne die eerste graad van bloedverwantskap of aanverwantskap of 'n maatskappy waarvan ek 'n amptenaar is, 'n regstreekse of onregstreekse geldelike belang het, ek dié feit aan hierdie hof bekend sal maak voordat hierdie hof sodanige saak oorweeg.

So help my God.

Plek

Datum

EERSTE BYLAE

DEEL II.—VORM VAN PLEGTIGE VERKLARING DEUR LEDE VAN WAARDERINGSHOF

[SIEN REGULASIE 5 (2)]

Ek,, verklaar plegtig en opreg dat ek na my beste kennis en vermoë en sonder vrees, guns of vooroordeel, getrou en onpartydig sal oordeel oor alle vraagstukke wat aan my as lid van hierdie hof voorgelê word. Voorts verklaar ek dat as 'n saak moontlik ontstaan waarby ek, my eggenote, my vennoot, 'n familiebetrekking binne die eerste graad van bloedverwantskap of aanverwantskap of 'n maatskappy waarvan ek 'n amptenaar is, 'n regstreekse of onregstreekse geldelike belang het, ek dié feit aan hierdie hof bekend sal maak voordat hierdie hof sodanige saak oorweeg.

Plek

Datum

TWEDE BYLAE

DEEL I.—EEDVORM VIR WAARDEERDERS

[SIEN REGULASIE 3 (3) (i)]

Ek,, sweer dat ek alle onroerende goed wat ek sal moet waardeer in die, ooreenkomstig die bepalings van die Wet op Landelike Kleurlinggebiede, 1963 (Wet 24 van 1963), en die Waarderingsregulasies

(11) A valuation court may appeal to the designated member against any order made or direction or decision given by the Commissioner under the provisions of these regulations if such order, direction or decision affects such court. The decision of the designated member shall be final.

(12) Before the month of June in each year, the Commissioner shall prepare and submit to the designated member an annual report for the immediately preceding calendar year giving such particulars regarding the administration of these regulations as he may think fit or as the designated member may require.

(13) Any person who is convicted of an offence under the Act or these regulations for which no special penalty is prescribed shall be liable to a fine not exceeding R100 and in default of payment to imprisonment for a period not exceeding six months.

FIRST SCHEDULE

PART I.—FORM OF OATH BY MEMBERS OF VALUATION COURT

[VIDE REGULATION 5 (2)]

I,, do swear that I will to the best of my knowledge and ability and without fear, favour or prejudice truly and impartially adjudge upon all questions that may come before me as a member of this court. I further declare that if any matter should arise in which I, my spouse, my partner, my relative within the first degree of consanguinity or affinity or any company of which I am an officer should have any direct or indirect pecuniary interest, I shall disclose that fact to this court before such matter is dealt with by this court.

So help me God.

Place

Date

FIRST SCHEDULE

PART II.—FORM OF SOLEMN AFFIRMATION BY MEMBERS OF VALUATION COURT

[VIDE REGULATION 5 (2)]

I,, do solemnly and sincerely affirm and declare that I will to the best of my knowledge and ability and without fear, favour or prejudice truly and impartially adjudge upon all questions that may come before me as a member of this court. I further declare that if any matter should arise in which I, my spouse, my partner, my relative within the first degree of consanguinity or affinity or any company of which I am an officer should have any direct or indirect pecuniary interest I shall disclose that fact to this court before such matter is dealt with by this court.

Place

Date

SECOND SCHEDULE

PART I.—FORM OF OATH BY VALUATORS

[VIDE REGULATION 3 (3) (i)]

I,, do swear that I will personally and impartially appraise all the immovable property which I will be required to value in the in conformity with the provisions of the Rural Coloured Areas Act, 1963 (Act 24 of 1963) and the Valuation Regulations

daarby uitgevaardig, persoonlik en onpartydig sal waardeer en dat ek in my waarderingsertifikaat melding sal maak van alle aangeleenthede waarvan ingevolge regulasies 3 (3) (iv) tot 3 (3) (vi) van genoemde Regulasies melding gemaak moet word.

So help my God.

Plek

Datum

TWEEDE BYLAE

DEEL II.—VORM VAN PLEGTIGE VERKLARING DEUR WAARDEERDERS

[SIEN REGULASIE 3 (3) (i)]

Ek,, verklaar plegtig en opreg dat ek alle onroerende goed wat ek sal moet waardeer in die ooreenkomstig die bepalings van die Wet op Landelike Kleurlinggebiede, 1963 (Wet 24 van 1963), en die Waarderingsregulasies daarby uitgevaardig, persoonlik en onpartydig sal waardeer en dat ek in my waarderingsertifikaat melding sal maak van alle aangeleenthede waarvan ingevolge regulasies 3 (3) (iv) tot 3 (3) (vi) van genoemde Regulasies melding gemaak moet word.

Plek

Datum

DERDE BYLAE—THIRD SCHEDULE

ADMINISTRASIE VAN KLEURLINGSKE—ADMINISTRATION OF COLOURED AFFAIRS WAARDERINGSVORM—VALUATION FORM

Landelike Kleurlinggebied

Rural Coloured Area

Aktebeskrywing

Description of deed

promulgated in terms thereof, and that I will disclose in my certificate of valuation all matters required to be disclosed under regulations 3 (3) (iv) to 3 (3) (vi) of the said Regulations.

So help me God.

Place

Date

SECOND SCHEDULE

PART II.—FORM OF SOLEMN AFFIRMATION BY VALUATORS

[VIDE REGULATION 3 (3) (i)]

I,, do solemnly and sincerely affirm and declare that I will personally and impartially appraise all the immovable property which I will be required to value in the in conformity with the provisions of the Rural Coloured Areas Act, 1963 (Act 24 of 1963) and the Valuation Regulations promulgated in terms thereof, and that I will disclose in my certificate of valuation all matters required to be disclosed under regulations 3 (3) (iv) to 3 (3) (vi) of the said Regulations.

Place

Date

Verwysingsnommer van eiendom.....
Property reference number

Geregistreerde okkupeerder/Eienaar (naam en adres)/Registered occupier/Owner (name and address).....

A. Grond: Land	Ha	per ha	Waarde Value
		R	R
Totaal Total A.....			
B. Verhoogde waarde weens besproeiing [Reg. 6 (4) (ii)]. Enhanced value due to irrigation [Reg. 6 (4) (ii)]. Datum van voltooiing Date of completion R			
Totaal Total A + B.....			R
C. Geboue Buildings			Waarde Value
			R
Totaal/Total C.....			
Totaal/Total A + B + C.....			

D. Nuttige verbeterings/Beneficial improvements.			
Aan grond To land	Ha	per ha	Waarde Value
		R	R
D. (i) Totaal/Total.....			
D. (ii) Omheinings, damme, ens. (spesifiseer) Fences, dams, etc. (specify)			Waarde Value
			R
D. (ii) Totaal/Total.....			
Totaal/Total D (i) + D (ii).....			
Totaal/Total A + B + C.....			
Groototaal/Grand total.....			

Opmerkings/Remarks.....

Datum/Date.....

Hofbeslissing/Court decision.....

Waardeerder/Valuator.....

SUID-KAAPSE BOSSE EN BOME

deur

F. VON BREITENBACH

'n Gids tot die inheemse bosse van George, Knysna en Tsitsikama; hul verskillende tipes; hul bestuur en geskiedenis; hul bome en struie, varings en kruidagtige plante, grasse en klimplante; hul slange, voëls en soogdiere.

Met 'n blaarsleutel tot en beskrywings van 100 bosboomsoorte.

328 bladsye, 470 illustrasies (foto's en lyntekeninge), omvattende register, volband.

Prys R10 • Buiteland R12,50

Verkrygbaar by Die Staatsdrukker, Pretoria en Kaapstad

SOUTHERN CAPE FORESTS AND TREES

by

F. VON BREITENBACH

A guide to the indigenous forests of George, Knysna and Tsitsikama; their different types; their management and history; their trees and shrubs, ferns and herbs, grasses and lianes; their snakes, birds and mammals.

With a leaf-key to and descriptions of 100 forest tree species.

328 pages, 470 illustrations (photographs and line drawings), comprehensive index, hard cover.

Price R10 • Abroad R12,50

Obtainable from The Government Printer, Pretoria and Cape Town

MILITARIA

Militaria is 'n militêr-historiese tydskrif wat deur die Dokumentasiediens van die Suid-Afrikaanse Weermag op 'n kwartaalbasis uitgegee word.

Hierdie geïllustreerde tydskrif bevat artikels oor o.a.:

Die Anglo-Boereoorlog en vroeëre Suid-Afrikaanse militêre geskiedenis.

Suid-Afrikaanse deelname aan beide Wêreldoorloë.

Eenheidsgeskiedenis.

Die groei en ontwikkeling van die Suid-Afrikaanse Weermag.

Bronnepublikasies en besprekings van militêr belangrike boeke word in die meeste nommers ingesluit.

Daar het reeds 23 uitgawes van *Militaria* verskyn.

Huidige nommers van *Militaria* kan by Die Staatsdrukker, Privaatsak X85, Pretoria, 0001, teen R1 (buitelands R1,25) per eksemplaar gekoop word. Die meerderheid vorige nommers is nog beskikbaar.

MILITARIA

Militaria is a military-historical journal published quarterly by the Documentation Service of the South African Defence Force.

This illustrated journal contains articles on subjects as:

The Anglo Boer War and early South African military history.

South Africa's participation in the two World Wars.

Unit histories.

The growth and development of the South African Defence Force.

Source publication and book reviews of important military publications are included in most issues.

To date 23 editions of *Militaria* have been published.

Current copies of *Militaria* may be obtained from The Government Printer, Private Bag X85, Pretoria, 0001, at R1 (overseas R1,25) per copy. Copies of most back editions are still available.

INHOUD

No.		Bladsy No.	Staats- koerant No.
	Kleurling-, Rehoboth en Namabetrekkinge, Departement van Goewermentskennisgewing		
R. 1641	Wet op Landelike Kleurlinggebiede (24/1963): Waarderingsregulasies.....	1	6131

CONTENTS

No.		Page No.	Gazette No.
	Coloured, Rehoboth and Nama Relations, Department of Government Notice		
R. 1641	Rural Coloured Areas Act (24/1963): Valua- tion Regulations.....	1	6131

6131-1